Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • 27 март 1974 йил, чоршанба • № 72 (15.852). • Баҳоси 2 тийин.

— Чигит экишни қисқа муддатда ва сифатли ўтказайлик! Андижонлик марди-майдон пахтакорлар ана шу шиор остида ишлаб, чигит экишни кун сайин тезлатмоқдалар. Областда экишни қизитиб юборган хўжаликларнинг сони кундан-кунга кўпаймоқда. Далаларда юздан зиёд экиш агрегати юксак унум билан ишлатилаётир. Ташаббускор андижонлик механизаторлар чигитни узоғи билан бир хафтада ва «аъло» экиш учун ўзаро мусобақалашиб ишлашмоқда. Натижада кунига 500 гектардан ортиқ майдонга чигит экиляпти. Жалолқудуқ районидаги «Пахтакор» колхозида ҳам чигит экиш тезкорлик билан давом этяпти. Суратда: шу колхоз бригадири Абдуҳамид Йўлдошев ва сеялкачи Абдусалом Асронқулов ўртоқларни кўриб турибсиз.

Р. Ашуров фотоси. (ЎзТАГ).

ШАХСИЙ ИБРАТ ВА МАСЪУЛИЯТ

[illegible]

...ласи партия конференцияларида кадрларни танлаш, тарбиялаш ва жой-жойига қўйишда шундай баъзи камчиликларга йўл қўйилаётгани ҳаққоний танқид қилинди. Бу соҳада айниқса Самарқанд областида жиддий камчиликларга йўл қўйилган. Натижада партия ва давлат интизомини қўпол равишда бузган, масъулиятни унутиш орқасида топширилган ишни барбод берган бир қатор партия, хўжалик ташкилотларининг раҳбарлари ишдан олиб ташланди.

Редакцияга келаётган хатларнинг бир қисмида эса республикамиздаги бир қанча қурилиш ташкилотлари раҳбарлари адресига ҳаққоний эътирозлар билдирилмоқда. Масалан, пойтахтимизда, «Главташкентстрой» қурувчилари фойдаланишга топшираётган уйлар жуда кўп камчиликлари бўлишига қарамасдан қабул қилиб олинмоқда. Биргина шу йилнинг январь ойида Тошкент шаҳар ижроия комитетининг давлат қабул комиссияси қурувчилардан 108 минг квадрат метрли 46 та уйни жуда катта камчиликлари бўлгани ҳолда қабул қилиб олаверган. Фойдаланишга топширилган уйдан биронтаси «аъло» баҳога лойиқ деб топилмаган. Ана шу уйлардаги камчиликларнинг бартараф этилишини назорат қилиши керак бўлган ташкилот — архитектура-планлаштириш бош бошқармасининг давлат архитектура-қурилиш назорати бошқармаси бошлиғи В. Маямсин ўзи қабул комиссияси раиси бўлишига қарамай, камчиликлардан кўз юмиб, уйларни қабул қилиб олаверган. Ишониб топширилган ишга бундай масъулиятсизлик билан қарашни қандай баҳолаш керак?

«Шундай коммунист мутахассислар ҳам борки, улар қурилиш учун нормадан ортиқ материал сарфланаётганини оддий бир хол деб қарайдилар. Исрофгарчилик ҳақида бонг урмайдилар. Бу масалани партия йиғилишлари коммунистлар муҳокамасига қўймайдилар. Аксинча ортиқча исроф бўлган материалларни турли йўллар билан ҳисобдан чиқариб ташлашга уринадилар. Ана шундай муросасоз раҳбар коммунистларнинг қилмишлари партия ташкилотларининг эътиборидан четда қолмаслиги керак... Қурилиш жараёнида камчилиги аниқланиб, қайта ишлашга юборилган ҳар бир лойиҳа шу лойиҳани тайёрлаган институтларда фавқулодда ҳодиса сифатида муҳокама қилиниши керак». — деб ёзади 153-трест комплекс қурилиш бригадаси бошлиғи М. Икромов. Коммунист куйиниб ёзганича бор. Жуда кўп объектлар лойиҳаларнинг хом-хаталалиги оқибатида йиллаб қурилмоқда. Буюртмачилар ҳам етарли талабчанлик кўрсатмаётирлар. Бунга Қарши ва Асакадаги ун комбинатлари қурилиши мисол бўла олиши мумкин. Буюртмачи — Ўзбекистон ССР Тайёрлаш министрлиги тегирмон бошқармаси бошлиғи Д. Костюкнинг масъулиятсизлиги оқибатида бу корхоналар хом-хатала лойиҳалар асосида неча йиллардан бери қурилмоқда. Битгандан кейин эса, унинг ускуналари кўчириб олиб ташланиб, қайтадан ортиқча харажатлар эвазига реконструкция қилинмоқда.

«Интизомни бузувчи, танқиддан хулоса чиқариб олмайдиган, ўзини нотўғри тутадиган ходимларга келганда шуни айтиш кераккки, уларга нисбатан зарур чоралар кўрилиши лозим. Бизда раҳбарлик лавозимлари ҳеч кимга умрбод бириктиб қўйилган эмас. Социалистик интизом — жамиятнинг барча аъзолари учун ягона, барча ва ҳар бир киши учун мажбурий бўлган интизомдир» деган эди Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитетининг партия XXIV съездига ҳисобот докладида.

Ҳозирги кунда ким қандай лавозимни эгаллаб тургани, қандай ишни бажараётганидан қатъий назар, энг аввало у ўз постида, ўз ишида шахсий намуна кўрсата билиши, партия ва давлат интизомига риоя қилиши, ташкилотчилик ва ташаббускорлик намунасини кўрсатиши, сўз ва иш бирлигига қатъий амал қилиши лозим. Бу шубҳасиз, келгусида муваффақиятларимизни янада кўпайтиришда ҳал қилувчи роль ўйнайди.

ҒАЛЛАКОРЛАРНИНГ БЕЛГИЛОВЧИ ЙИЛДАГИ МАРРАЛАРИ

1974 ЙИЛДА РЕСПУБЛИКАМИЗ КОЛХОЗЛАРИ ВА ДАВЛАТ ХЎЖАЛИКЛАРИДА 2 МИЛЛИОН ТОННА ДОН ТАЙЁРЛАНАДИ. БУ УЛКАН ХИРМОНГА ОБЛАСТЛАР ҚУЙИДАГИЧА ҲИССА ҚЎШАДИЛАР.

Областлар	Жами (минг тонна ҳисобида)	1973 йилга нисбатан ўсиш		Шу жумладан шоли (минг тонна ҳисобида)
		минг тонна ҳисобида	процент ҳисобида	
Қашқадарё	279,0	81,8	141,5	—
Самарқанд	261,0	97,7	159,8	9,0
Жиззах	232,9	53,4	129,7	—
Тошкент	215,0	57,5	136,5	47,5
ҚҚ АССР	206,0	74,5	156,7	137,9
Сурхондарё	160,0	71,8	181,4	19,0
Наманган	125,0	89,7	354,1	12,8
Андижон	111,0	44,4	166,7	13,8
Фарғона	110,0	83,3	412,0	9,1
Хоразм	105,0	51,4	195,8	42,0
Сирдарё	102,8	38,1	158,9	32,4
Бухоро	93,0	52,3	228,5	—

ЖУРНАЛИСТЛАР СОЮЗИ ПРАВЛЕНИЕСИНИНГ ПЛЕНУМИ

26 мартда Ўзбекистон Журналистлар союзи правлениесининг пленуми бўлиб ўтди. Пленум қатнашчилари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигига тайёргарлик муносабати билан республика матбуоти телевидениеси ва радиоси ходимларининг вазифаларини муҳокама қилдилар. Союз правлениесининг раиси З. И. Есенбоев доклад қилди.

Пленум Афина диктаторлик режимининг грек демократларини таъқиб этишига қарши республика журналистларининг норозилиги изҳор этилган резолюция қабул қилди. (ЎзТАГ).

Л. И. Брежнев ва А. А. Громико Г. Киссинжер билан суҳбатлашдилар

25 март куни Кремлда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев ва КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико АҚШ давлат секретари, Президентнинг миллий хавфсизлик масалалари билан шуғулланувчи ёрдамчиси Г. Киссинжер билан суҳбатлашдилар.

Амалий, конструктив характерда бўлган суҳбатлар чоғида АҚШ Президенти Р. Никсоннинг Совет Иттифоқига қиладиган визити муносабати билан Совет — Америка муносабатларининг аҳволи ва истиқболлари кўриб чиқилди. Жумладан, стратегик қурол-яроғларни янада чеклаш масалалари муҳокама қилинди. Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгаш иши хусусида ҳам фикрлашиб олинди.

Суҳбатларда Совет томонидан — СССРнинг АҚШдаги элчиси А. Ф. Добрынин, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. М. Александров, СССР Ташқи ишлар министрлиги коллегиясининг аъзоси Г. М. Корниенко; Америка томонидан — АҚШнинг СССРдаги элчиси У. Стессел, давлат департаментининг масъул ходимлари Х. Сонненфельдт, А. Хартман, У. Хайлэнд қатнашдилар. (ТАСС).

АҚШ ДАВЛАТ СЕКРЕТАРИ ШАРАФИГА

25 мартда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико АҚШ давлат секретари, Президентнинг миллий хавфсизлик масалалари билан шуғулланувчи ёрдамчиси Г. Киссинжер шарафига нонушта зиёфат берди.

Зиёфат вақтида А. А. Громико билан Г. Киссинжер нутқ сўзладилар.

Нонушта зиёфат дўстона вазиятда ўтди. (ТАСС).

АРАБ СОЦИАЛИСТИК УЙҒОНИШ ПАРТИЯСИНИНГ БОШ СЕКРЕТАРИ, СУРИЯ АРАБ РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ПРЕЗИДЕНТИ ҲАФИЗ АСАДНИНГ СССРГА ҚИЛАДИГАН ВИЗИТИ ТЎҒРИСИДА

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукуматининг таклифига биноан Араб Социалистик уйғониш партиясининг Бош секретари, Сурия Араб Республикасининг Президенти Ҳафиз Асад 1974 йил апрель ойининг биринчи ярмида Сурия партия-ҳукумат делегациясига бош бўлиб расмий визит билан Совет Иттифоқига келади.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ Қ. А. АҲМЕДОВНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ РАИСИНИНГ ЎРИНБОСАРИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ДАВЛАТ ПЛАН КОМИТЕТИНИНГ РАИСИ ҚИЛИБ ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

Ўртоқ Қудратилла Аҳмедович **Аҳмедов** Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Давлат план комитетининг раиси қилиб тайинлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПЎЛАТОВА.

1974 йил, 26 март.
Тошкент шаҳри.

С С С Р О Л И Й С О В Е Т И П Р Е З И Д И У М И Д А

МИЛЛАТЛАР СОВЕТИГА САЙЛОВ ЎТКАЗУВЧИ САЙЛОВ ОКРУГЛАРИНИНГ ТУЗИЛИШИ

СССР Конституциясининг 35-моддасига ва «СССР Олий Советига сайлов тўғрисида»ги Низом»нинг 25- ва 26-моддаларига биноан СССР Олий Совети Президиуми 1974 йил 25 март Фармони билан Миллатлар Советига сайлов ўтказувчи 750 та сайлов округини; шу жумладан Ўзбекистон ССРда қуйидаги сайлов округларини тузди:

97. **Андижон сайлов округи (маркази — Андижон шаҳри).** Андижон шаҳри ва Андижон областининг Андижон райони.

98. **Ленин сайлов округи (маркази — Ленинск шаҳри).** Ленинск, Советобод шаҳарлари ва Андижон областининг Жалолқудуқ, Қўрғонтепа, Ленин, Марҳамат ва Хўжаобод районлари.

99. **Избоскан сайлов округи (маркази — Пойтуқ қишлоғи).** Андижон областининг Балиқчи, Бўз, Избоскан, Комсомолобод, Москва ва Пахтаобод районлари.

100. **Бухоро шаҳар сайлов округи (маркази — Бухоро шаҳри).** Бухоро, Когон шаҳарлари ва Бухоро областининг Олот, Когон, Қоракўл ва Свердлов районлари.

101. **Бухоро қишлоқ сайлов округи (маркази — Бухоро шаҳри).** Бухоро областининг Бухоро, Вобкент, Қизилтепа, Ромитан, Томди ва Шофиркон районлари.

102. **Навоий сайлов округи (маркази — Навоий шаҳри).** Учқудуқ поселкаси билан Зарафшон шаҳри, Комсомолск поселкаси билан Навоий шаҳри ва Бухоро областининг Ғиждувон, Конимех ва Навоий районлари.

103. **Жиззах сайлов округи (маркази — Жиззах шаҳри).** Жиззах области.

104. **Қарши сайлов округи (маркази — Қарши шаҳри).** Қарши шаҳри ва Қашқадарё областининг Ғузор, Деҳқонобод, Қарши, Косон ва Ульянов районлари.

105. **Шаҳрисабз сайлов округи (маркази — Шаҳрисабз шаҳри).** Октябрь поселкаси билан Шаҳрисабз шаҳри ва Қашқадарё областининг Қамаши, Китоб, Чироқчи, Шаҳрисабз ва Яккабоғ районлари.

106. **Наманган сайлов округи (маркази — Наманган шаҳри).** Наманган, Чуст шаҳарлари ва Наманган областининг Задарё, Наманган, Поп, Тўрақўрғон ва Чуст районлари.

107. **Чортоқ сайлов округи (маркази — Чортоқ посёлкаси).** Наманган областининг Косонсой, Норин, Уйчи, Учқўрғон ва Янгиқўрғон районлари.

108. **Булунғур сайлов округи (маркази — Красногвардейск шаҳри).** Самарқанд областининг Булунғур, Жомбой, Иштихон, Нурота ва Пайариқ районлари.

109. **Каттақўрғон сайлов округи (маркази — Каттақўрғон шаҳри).** Ингичка поселкаси билан Каттақўрғон шаҳри ва Самарқанд областининг Каттақўрғон, Нарпай, Пахтачи ва Хатирчи районлари.

110. **Самарқанд шаҳар сайлов округи (маркази — Самарқанд шаҳри).** Суперфосфат, Хишров поселкалари билан Самарқанд шаҳри ва Самарқанд областининг Пастдарғом районини.

111. **Самарқанд қишлоқ сайлов округи (маркази — Самарқанд шаҳри).** Самарқанд областининг Оқдарё, Самарқанд, ва Ургут районлари.

112. **Денов сайлов округи (маркази — Денов шаҳри).** Денов шаҳри ва Сурхондарё областининг Денов, Сариосиё ва Шўрчи районлари.

113. **Термиз сайлов округи (маркази — Термиз шаҳри).** Термиз станцияси поселкаси билан Термиз шаҳри ва Сурхондарё областининг Бойсун, Гагарин, Жарқўрғон, Термиз ва Шеробод районлари.

114. **Гулистон сайлов округи (маркази — Гулистон шаҳри).** Сирдарё области.

115. **Тошкент — Ленин сайлов округи (маркази — Тошкент шаҳри).** Тошкент шаҳрининг Ленин, Куйбишев ва Ҳамза районлари.

116. **Тошкент-Чилонзор сайлов округи (маркази — Тошкент шаҳри).** Тошкент шаҳрининг Сергели, Фрунзе ва Чилонзор районлари.

117. **Тошкент-Октябрь сайлов округи (маркази — Тошкент шаҳри).** Тошкент шаҳрининг Киров, Октябрь ва Собир Раҳимов районлари.

118. **Ангрен сайлов округи (маркази — Ангрен шаҳри).** Ангрен шаҳри, Красногорск, Чигириқ поселкалари билан Янгиобод шаҳри ва Тошкент областининг Оққўрғон, Оҳангарон ва Ўрта Чирчиқ районлари.

119. **Бўка сайлов округи (маркази — Бўка поселкаси).** Олмалиқ, Бекобод шаҳарлари ва Тошкент областининг Бекобод, Бўка ва Пискент районлари.

120. **Чирчиқ сайлов округи (маркази — Чирчиқ шаҳри).** Чирчиқ шаҳри ва Тошкент областининг Бўстонлиқ, Юқори Чирчиқ ва Оржоникидзе районлари.

121. **Янгийўл сайлов округи (маркази — Янгийўл шаҳри).** Янгийўл шаҳри ва Тошкент областининг Калинин, Қуйи Чирчиқ, Чиноз ва Янгийўл районлари.

122. **Қўқон сайлов округи (маркази — Қўқон шаҳри).** Қўқон шаҳри ва Фарғона областининг Киров, Ўзбекистон ва Фрунзе районлари.

123. **Ленинград сайлов округи (маркази — Учкўприк қишлоғи).** Фарғона областининг Бағдод, Бувайда, Ленинград ва Риштон районлари.

124. **Марғилон сайлов округи (маркази — Марғилон шаҳри).** Горчаково станцияси посёлкаси билан Марғилон шаҳри ва Фарғона областининг Олтиариқ, Охунбобоев ва Тошлоқ районлари.

125. **Фарғона сайлов округи (маркази — Фарғона шаҳри).** Қувасой шаҳри, Қиргули посёлкаси билан Фарғона шаҳри ва Фарғона областининг Қува ҳамда Фарғона районлари.

126. **Урганч сайлов округи (маркази — Урганч шаҳри).** Урганч шаҳри ва Хоразм областининг Гурлан, Хонқа, Урганч ва Шовот районлари.

127. **Хива сайлов округи (маркази — Хива шаҳри).** Хива шаҳри ва Хоразм областининг Боғот, Қўшкўпир, Ҳазорасп, Хива ва Янгиариқ районлари.

128. **Нукус сайлов округи (маркази — Нукус шаҳри).** Қорақалпоғистон АССР.

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР БЎЙИЧА

558. **Амударё сайлов округи (маркази — Манғит шаҳри).** Амударё райони.

559. **Беруний сайлов округи (маркази — Беруний шаҳри).** Беруний шаҳри ва Беруний райони.

560. **Кегайли сайлов округи (маркази — Кегайли овули).** Кегайли ва Нукус районлари.

561. **Қўнғирот сайлов округи (маркази — Қўнғирот шаҳри).** Олтинкўл посёлкаси билан Қўнғирот шаҳри ва Қўнғирот райони.

562. **Мўйноқ сайлов округи (маркази — Мўйноқ шаҳри).** Мўйноқ райони.

563. **Нукус сайлов округи (маркази — Нукус шаҳри).** Қоратов, Қизкеткен ва Пристань поселкалари билан Нукус шаҳри.

564. **Тахтакўпир сайлов округи (маркази — Тахтакўпир овули).** Тахтакўпир райони.

565. **Тўрткўл сайлов округи (маркази — Тўрткўл шаҳри).** Тўрткўл шаҳри ва Тўрткўл райони.

566. **Хўжайли сайлов округи (маркази — Хўжайли шаҳри).** Водник поселкаси билан Хўжайли шаҳри, Тахиатош шаҳри ва Хўжайли райони.

567. **Ленинобод сайлов округи (маркази — Ленинобод овули).** Ленинобод ва Шуманай районлари.

568. **Чимбой сайлов округи (маркази — Чимбой шаҳри).** Чимбой райони.

НОРВЕГИЯ БОШ МИНИСТРИ ВАТАНИГА ЖЎНАБ КЕТДИ

ЛЕНИНГРАД, 25 март. (ТАСС). Совет ҳукуматининг таклифига биноан расмий визит билан мамлакатимизга келган Норвегия Бош министри Трюгве Браттели Ленинграддан ватанига жўнаб кетди.

Норвегия, СССР ва РСФСРнинг Давлат байроқлари билан безатилган аэропортда СССР денгиз флоти министри Т. Б. Гуженко, СССР Ташқи ишлар министрлигининг бош секретари Ю. Н. Черняков, СССРнинг Норвегиядаги элчиси С. К. Романовский, Ленинград шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси В. И. Казаков, бошқа расмий кишилар шаҳар меҳнаткашларининг вакиллари Норвегия ҳукуматининг бошлиғини кузатиб қолдилар.

Кузатувчилар орасида Норвегиянинг СССРдаги элчиси Ф. Якобсен ҳам бор эди.

Трюгве Браттелининг Совет Иттифоқига қилган сафарида ҳамроҳ бўлган норвегиялик расмий кишилар ҳам у билан бирга жўнаб кетдилар. (ТАСС).

ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИ

ҚАРШИ, 26 март. (ЎзТАГ). Бугун меҳнаткашлар депутатлари Қашқадарё область Советининг сессияси бўлди. Область ижроия комитетининг раиси Х. Қўйбоқаровнинг Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Хутор системасини тугатиш ва республика колхозларида капитал қурилишни тубдан яхшилаш тадбирлари тўғрисида»ги қарор қандай бажарилаётганлиги ҳақидаги доклади муҳокама қилинди.

Сессия меҳнаткашлар депутатлари область Советининг республика ва Ўзбекистон Компартиясининг ярим асрлик юбилейига тайёргарлик борасидаги тадбирларини тасдиқлади.

Сессияда Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Н. Ж. Худойбердиев нутқ сўзлади.

Халқ контроли Саҳифаси

«Совет Ўзбекистони»

НАЗОРАТЧИЛАР ИШГА ТУШИРИЛАДИГАН ЮБИЛЕЙ ОБЪЕКТЛАРИДА

«Совет Ўзбекистони» рейди

ҚАЧОНГАЧА МИСИ ЧИҚАДИ?

Республика тайёрлаш ва қурилиш министрликлари диққатига

Шу кунларда Қашқадарё области улкан қурилиш майдонига айланган: йирик ирригация ва мелиорация тармоқлари барпо этилмоқда, қўриқ ерлар очиляпти, янги саноат корхоналари қад кўтармоқда. Республикамизнинг олтин тўйи олдидан ишга туширилиши лозим бўлган Қарши шаҳридаги сопол қувурлар, деворбоп материаллар ва Ўрта Осиёда энг йирик ҳисобланган қурилиш материаллари комбинати муддатидан илгари фойдаланишга топширилди. Ҳозир бу корхоналарда лойиҳада кўрсатилган миқдорда маҳсулот ишлаб чиқарилмоқда.

Бироқ қурилаётган ва юбилей объекти деб ном олган барча қурилишларда иш ана шундай намунали ташкил этилган, деб бўлмайди. Халқ назоратчилари ўтказган текширишда бир қатор қурилишларда иш жуда суст бораётгани маълум бўлди. Қарши шаҳри ёнида қад кўтарган гўшт комбинати ана шулар жумласидандир. Бу комбинат ўтган йили тўла қувват билан ишга туширилиши лозим эди. Аммо, буюртмачи ташкилот — Ўзбекистон ССР гўшт ва сут саноати министрлиги ҳамда комбинат қурилишини ўз зиммасига олган 13-қурилиш трестининг айби билан бу корхона ҳамон фойдаланишга топширилгани йўқ. Тўғри бундан бир йил аввал комбинатнинг колбаса ишлаб чиқарадиган цехи ишга туширилгани тўғрисида ахборот берилган, буюртмачилар ҳам, қурувчилар ҳам бошқа цехлар эрта-индин маҳсулот ишлаб чиқаришга тайёр бўлади, деб эълон қилишган эди. Аммо кўп ўтмай бу гаплар ёлғон бўлиб чиқди. Аксинча, колбаса цехи ҳам тўла қуриб битказилмаган экан. Ишчилар яна кўч-кўронини йиғиштириб ўз ўринларини қурувчиларга бўшатиб беришди. Шундан бери орадан бир йил ўтди. Комбинат директори Б. Исломовнинг эътироф этишича корхона қурилиши шу зайлда бораверадиган бўлса яна бир неча йилдан кейин ҳам тугалланиши қийин.

Ун комбинати қурилиши ҳам гўшт комбинати сингари 1967 йилда бошланган эди. Бу қурилишни Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигига қарашли «Спецэлеватормельстрой» трестининг 3-қурилиш поезди ўз зиммасига олган ва комбинатни 1973 йилнинг январь ойида фойдаланишга топшириш юзасидан шартномага имзо чеккан эди.

Муддат ўтиб кетди. Ваъдалар унутилди. Қурилиш эса ҳамон тугалланган йўқ. Бунинг устига бир қанча нуқсон ва чалкашликларга йўл қўйилди. Республика Тайёрлаш министрлиги комиссияси ўтказган текширишда дон ювадиган ускуналар ўрнатилмагани, оқава сувларни оқизиб юборадиган канализация қурилмагани аниқланди. Қурилиш поезди комбинатда қурилиш ва реконструкция ишларини давом эттирди. Ниҳоят, 1973 йилнинг 1 июлида Тайёрлаш министрлигининг тегирмон бошқармаси бошлиғи Д. Костюк раҳбарлигидаги комиссия комбинатни қабул қилиб олиш тўғрисидаги актга имзо чекди. Бу ўйламай-нетмай, таваккалига қилинган иш эди. Чунки комбинат ҳали тўла тайёр эмас эди.

Ҳақиқатан ҳам кўп ўтмай ўйламай қилинган ишнинг «миси» чиқди. Кўп ускуналарнинг нотўғри ўрнатилгани сабабли комбинат лойиҳа бўйича бир кеча-кундузда ишлаб чиқариши лозим бўлган 500 тонна уннинг учдан бир қисмини ҳам тайёрлай олгани йўқ.

Корхонанинг тўла қувват билан ишламаётгани сабабини аниқлаш мақсадида Тошкент ва Москва шаҳарларидан ҳамда лойиҳа институтларидан комиссия устига комиссия кела бошлади. Комбинат 6 ой ишлатилди. Бироқ 6 ой мобайнида уч кун ичида ишлаб чиқариши мумкин бўлган 1586 тонна, ёки 7 миллион сўмлик ўрнига фақат 209 минг сўмлик маҳсулот бера олди, холос.

Ниҳоят комбинат бутунлай тўхтатилди. СССР Тайёрлаш министрлигидан келган комиссия ун комбинати қурилиши лойиҳасида жиддий камчиликлар борлигини аниқлади. Шундан сўнг лойиҳа авторлари — Олмаота шаҳридаги «Госнисредазпромзернопроект» институти вакиллари ва лойиҳанинг бош инженери М. Пуришчев Қарши шаҳрига таклиф этилдилар. Маълум бўлишича, тегирмон лойиҳаси институт томонидан фақат тажриба тариқасидагина тайёрланган. Ўзбекистон ССР Тайёрлаш министрлигининг қурилиш учун мутасадди раҳбарлари эса ўз навбатида бу лойиҳани ўйламай-нетмай қабул қилишаверган экан.

Лойиҳачилар бутун айбни буюртмачиларнинг зиммасига тўнкашди. Уларнинг айтишича ҳамма айб Ўзбекистон ССР Тайёрлаш министрининг қурилиш бўйича ўринбосари А. Ковалёвнинг комбинат қурилишига малакали мутахассисларни жалб этмаганлигида экан. Ҳақиқатдан ҳам шундай. Комбинат қурилиши саккиз йилдан бери давом этяпти. Унга сарфланган давлатнинг 11 миллион сўмлик маблағи эса ҳамон ўз самарасини бераётгани йўқ.

Комбинат қошидаги уй-жой бинолари, ётоқхоналар, маданий-маиший объектлар ҳам тугалланган эмас. Бир неча йилдан бери ишчилар қурилишга Қарши шаҳридан қатнаб ишлашга мажбур бўлмоқдалар. Зарур шароит яратилмагани сабабли малакали қурувчилар бошқа объектларга ўтиб кетмоқдалар. Кейинги тўрт йил мобайнида комбинатда тўрт директор алмашганининг ўзи Ўзбекистон ССР Тайёрлаш министрлигининг бу қурилишга нечоғли эътиборсизлик билан қараётганини кўрсатиб турибди.

Ҳозир комбинат қайтадан реконструкция қилинмоқда. Ускуналар, механизмлар алмаштириляпти. Реконструкциянинг биринчи босқичида 110 минг сўмлик иш бажарилиши лозим. Бу ишни Москва, Рига, Олмаота ва Тошкентдан келган мутахассислар бажармоқдалар. Бироқ реконструкция кўнгилдагидек бормаяпти. Назорат ўрнатилмагани сабабли биринчи кварталда 110 минг сўм ўрнига фақат 50 минг сўм миқдоридагина қурилиш-монтаж ишлари бажарилди. Корхонанинг омухта ем ишлаб чиқарадиган заводи қурилишига эса ҳалигача қўл урилган эмас.

Ўзбекистон ССР Тайёрлаш ва Қурилиш министрликлари учун Қарши шаҳрида қурилаётган ун комбинатидаги бу аҳвол жиддий сабоқ бўлиши керак.

Қ. НОДИРОВ,
Қарши ун комбинати халқ контроли группасининг раиси.
Б. ГУЛМАТОВ,
комбинат халқ назоратчиси,
В. КАЦ,
комбинат техника хавфсизлиги инженери, халқ назоратчиси,
П. ГАДОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЭЪТИРОЗЛАРИМИЗ

Лойиҳада кўрсатилганидек, Марғилон «Атлас» фирмаси реконструкция қилингач, унинг ишлаб чиқариш қуввати анча ошади. Тўқилаётган шойи ва атлас газламаларнинг сифати яхшиланади. Бироқ негадир қурилаётган янги корпусни ишга тушириш муддати аллақачон ўтиб кетган бўлса ҳам, атласчилар ҳаётида рўй берадиган бу муҳим воқеа пайсалга солинмоқда. Фирма халқ контроли группаси қурилишнинг нега суст олиб борилаётганини атрофлича текширди. Рейдда бир қатор камчиликлар аниқланди. Буюртмачи ташкилот қурилишни кабель, арматура ва зарур ускуналар билан етарли таъминламаётгани маълум бўлди. Инженерлик иншоотлари ва ёрдамчи хўжалик бинолари қандай бошланган бўлса шу ҳолича турибди.

Текшириш пайтида қурувчилар қурилиш материалларини етказиб беришни ўз зиммасига олган республика миқёсидаги ташкилотлар номига аччиқ гапларни айтишди. Масалан, «Узглавмашснабсбыт» базаси 25 февралда қурилишга 272 дона арматура юборган эди. Лекин бу арматураларнинг 33 тасигина ишлатилди, холос. Қолганлари эса бошқа маркали арматура бўлгани сабабли қолиб кетди. Республика Енгил саноат министрлиги ва «ГПИ-4» лойиҳалаш институтининг конкрет ёрдамига ҳам муҳтожмиз. Чунки министрлик айби билан ҳар соатда 25 минг куб метр ҳавони тозалаб берадиган саккизта конденсатор ҳамон ўрнатилган эмас. Монорельс қурилиши ҳам ўлда-жўлдагича ётибди.

Бажарилган ишлар ҳам сифатсиз бўляпти. Масалан, бетон пол текис ётқизилган эмас. Томдан чакка томиб тургани учун маҳсулот сифати бузиляпти. Сув сақланадиган резервуар ишга туширилганича йўқ. Қурилишни олиб бораётган 14-қурилиш тресги (бошқарувчиси Л. Аббосов, бош инженери Э. Гаврилов) бу камчиликларни тузатиб беришни ўз зиммасига олган бўлса ҳам ваъдадан нарига ўтмаётир.

Қ. КАРИМОВ,
А. ШУКУРОВ,
Марғилон «Атлас» фирмаси халқ назоратчилари.

Тошкент шаҳридаги юбилей объектлардан бири — 1-пойафзал фабрикасининг биринчи навбат қурилиши фойдаланишга топширилди. Янги корпусга кўчиб ўтган цехлар дастлабки маҳсулотларни топшира бошладилар. Қурилиш тугаллангач, фабрикада пойафзал тайёрлаш суръати ва сифати кескин ошади. Суратда: (чапдан ўнгга) цех бошлиғининг ўринбосари И. Пападамос, фабрика халқ контроли группаси раиси Ю. Ягуртова, назоратчи-қолипловчи А. Носировлар маҳсулот сифатини кўздан кечирмоқдалар.

А. Тўраев фотоси.

ҲАММАМИЗ ЖАВОБГАРМИЗ

ИЛҒОР ТАЖРИБА

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 50 йиллик юбилейини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа тобора авж олмоқда. Айниқса юбилей объектларида ва бу йил ишга туширилиши лозим бўлган қурилишларда иш зарбдорлик билан олиб борилмоқда. Тошкент области катта қурилиш майдонига айланди. Тўққизинчи беш йиллик планларида белгиланганидек бу ерда 57 та объект қурилиб ишга туширилади. Ҳозир ўнта қурилиш-монтаж трестларига қарашли 150 дан ортиқ қурилиш бошқармалари ва кўчма механизациялашган колонналар бу ишни тезкорлик билан бажармоқдалар.

Тўққизинчи беш йилликнинг белгиловчи тўртинчи йили пойқадами қутлуғ келди. Ҳар ой, ҳар ҳафта янги-янги муваффақиятлар билан якунланмоқда. «Алмаликсвинецстрой» тресги ва ихтисослаштирилган қурилиш-монтаж ташкилотлари Олмалиқ шаҳрида аммофос ишлаб чиқарадиган йирик химия заводининг биринчи навбатини жуда қисқа муддатда, икки йил ўрнига бир йилда қуриб тугатганлари тўғрисида рапорт беришди. Бу муваффақиятларда шу қурилишда ишлаётган халқ назоратчиларининг ҳам муносиб ҳиссалари бор.

Область халқ контроли комитети қурилиш суръати ва сифатини изчил назорат қилиб бориш мақсадида заводдаги барча қурилиш-монтаж ташкилотлари халқ контроли группалари раисларининг Кенгашини тузди. Назорат ишининг бундай марказлаштирилиши юбилей объектида ишларнинг белгиланган вақтда бажарилишини қурилиш материаллари ва конструкциялари ҳамда ускуналарнинг муддатида келтирилишини мунтазам кузатиб бориш имконини берди. Халқ назоратчилари қурилиш материалларининг сақланиши, ускуналардан тўла унум билан фойдаланиш, қурувчиларга шароит яратиб беришнинг аҳволини бир неча марта текширдилар.

Олмалиқ химия заводининг иккинчи навбат қурилиши тезкорлик билан давом этмоқда. Корхона халқ контроли группаси барча назоратчиларга лойиҳа қувватини муддатидан илгари тўла ўзлаштиришга эришиш юзасидан белгиланган тадбирларни изчиллик билан амалга ошириш тўғрисида мурожаат қабул қилди. Область халқ контроли комитети бу ташаббусни маъқуллади ва уни бошқа қурилиш объектларида кенг оммалаштириш тадбирларини ишлаб чиқди.

Бекобод шаҳридаги В. И. Ленин номли металлургия заводида ўтган йили рўзғорбоп буюмлар ишлаб чиқариладиган цех қурилиши бошлаб юборилган эди. Бу қурилишни 16-қурилиш тресги олиб бормоқда. Цех юбилей объекти деб эълон қилингани сабабли энг тажрибали қурувчи ва монтажчилар шу ерга жалб қилинган. Область халқ контроли комитети Олмалиқ химия заводида бўлгани сингари бу ерда ҳам халқ контроли группалари раисларининг Кенгашини тузди. Кенгашга Бекобод шаҳар халқ контроли комитети раиси Т. Болтабоев бошлиқ қилиб тайинланди. Халқ назоратчилари текшириш ва рейдларда аниқлаётган камчиликлар Кенгаш ёрдами билан ўз вақтида бартараф этиляпти. Масалан, текшириш қатнашчилари монтажчилар айби билан метал конструкцияларни монтаж қилиш кечикаётгани, бу эса бошқа қурилиш ишларига салбий таъсир кўрсатаётганини аниқлаган эдилар. Монтаж ишларидаги бундай сусткашлик ўз навбатида Тўйтепа заводидан олинаётган металл конструкцияларининг сифатсиз эканлигига боғлиқ эди. Текшириш якунлари муҳокама қилингандан сўнг Кенгаш завод халқ контроли группасига корхонада сифатсиз маҳсулотлар тайёрланаётгани тўғрисида мактуб жўнатди. Тўйтепа металл конструкциялари заводи халқ назоратчилари мактубни олиб атрофлича муҳокама қилдилар. Бу ерда ҳам маҳсулот ишлаб чиқариш суръати ва сифати янада қаттиқроқ назорат қилиб бориладиган бўлди.

Бекобод шаҳар халқ контроли комитети «Металлист» заводи қурилишини ҳам ўз назорати остига олди. Бу корхона беш йилдан бери жуда сусткашлик билан қурилаётган эди. Халқ назоратчилари аралашгач қурилиш суръати тезлашди. Шаҳар халқ контроли комитети халқ назоратчиларининг махсус оперaтив группаси орқали иш вақтидан унумли фойдаланиш, қурилиш материаллари, бетон, қоришма ва металл конструкцияларини ўз вақтида ташиб келтириш, ишлаб чиқариш ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, қурилиш графигига тўла риоя этиш ишларининг аҳволини мунтазам назорат қилиб борди. Текшириш якунлари икки марта шаҳар, бир марта область халқ контроли комитети мажлисида муҳокама қилинди. Қурилиш ишларини яхши ташкил этмагани сабабли 16-қурилиш трестининг 1-қурилиш-монтаж бошқармаси бошлиғи Сердюков хизмат вазифасидан бўшатилди, баъзи қурилиш ташкилотлари раҳбарлари эса хўжасизлик ва кўзбўямачиликка, қурилиш-монтаж ишларининг сифатсиз бажарилишига йўл қўйгани учун жазоландилар. Халқ назоратчиларининг актив иштирокида «Металлист» заводи қурилиши муваффақиятли тугалланди ва корхона ўтган йилнинг охирида фойдаланишга топширилди.

Область халқ контроли органлари шунингдек йирик қурилиш объектлари — Қибрай пиво ва алкоголсиз ичимликлар комбинати, Янгийўл бройлер фабрикаси, Оҳангарон чорвачилик комплекси ва Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхозида барпо этилаётган шаҳар типидаги посёлка қурилишининг боришини мунтазам назорат қилиб бормоқдалар. Қибрай пиво ва алкоголсиз ичимликлар комбинатида шишаларга минерал сув қуйиш цехи барвақт фойдаланишга топширилган бўлса ҳам, бир қатор пудратчи ташкилотлар, жумладан Ўзбекистон ССР монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлигига қарашли «Промтехмонтаж», «Сантехмонтаж», «Газмонтаж», республика қурилиш министрлигига қарашли 980-УНР, «Узтрансспецстрой» бирлашмасига қарашли Чирчиқ махсус қурилиш ишлари бошқармаси қурилиш ишларини жуда суст ташкил этганликлари сабабли комбинатнинг бошқа цехлари белгиланган муддатда қуриб тугалланмади. Корхонани шу йилнинг иккинчи кварталида тўла ишга тушириш мўлжалланмоқда. Бунга эришиш учун эса номлари юқорида айтилган қурилиш ташкилотлари мавжуд камчиликларни тезда тугатишлари ва қурилишнинг тез суръатлар билан олиб борилишини таъминлашлари лозим.

Оҳангаронда барпо этилаётган 9,2 минг бош йирик қорамолга мўлжалланган чорвачилик комплекси қурилиши қишлоқ қурувчилари учун муҳим имтиҳондир. Бу ерда қурилиш ишларини олиб бораётган республика қишлоқ қурилиши министрлигига қарашли 23-қурилиш тресги ҳамда бошқа пудратчи ташкилотлар гарчи тўққизинчи беш йилликнинг учинчи йили планини ошириб бажарган бўлсалар ҳам, чорвачилик комплексини белгиланган муддатда — шу йилнинг октябрь ойигача фойдаланишга топшириш учун ҳали кўп иш қилмоқлари лозим. Қурилишда камчиликлар кўп. Энг муҳими республика совхозлар министрлиги ва қурилиш дирекцияси объектни лойиҳа-смета ҳужжатлари ва зарур ускуналар билан етарли миқдорда таъминлашлари зарур. Бу ерда арматура ва ускуналар вақтида келтирилмаётгани сабабли биноларнинг поли, охирлар қурилиши тўхтаб қолган. Трансформатор подстанцияси ва қозонхона қурилиши ҳам ўлда-жўлда бўлиб қоляпти. Ўзбекистон ССР монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлиги ташкилотлари бу объектда ойлик ва квартал планларини мунтазам бажармаётирлар. 93-махсус қурилиш трестига қарашли Олмалиқ саноат базаси эса бир йил давомида 961 тонна металл конструкцияларини етказиб бермади. «Главташкентстрой»га қарашли 6-темир-бетон буюмлари заводи 280 куб метр лоток етказиб бериш юзасидан олган мажбуриятини бажармади. Бу эса ўз навбатида «Стальмонтаж» бошқармаси планларининг бажарилишига барбод берди.

Республика ва область халқ контроли комитетлари чорвачилик комплекси қурилишини ўз назорати остига олдилар. Яқинда бу ерда барча қурилиш-монтаж ташкилотлари халқ контроли группалари раисларининг Кенгаши ташкил этилди. Кенгашга Оҳангарон район халқ контроли комитети раиси А. Қосимов бошчилик қиляпти. Эндиликда қурилиш суръати ва сифатини ана шу Кенгаш назорат қилиб боради. Кенгаш қурилиш суръатини тезлатиш юзасидан зарур тадбирлар ишлаб чиқди.

Областимиз шаҳарлари ва районларида барпо этилаётган объектларни ўз вақтида фойдаланишга топшириш — муҳим иш. Шундай экан қурилиш ишларини олиб бораётган барча қурилиш ва монтаж ташкилотлари коллективлари ўз зиммаларига олган мажбуриятларнинг муваффақиятли бажарилишини таъминлашлари лозим.

М. МУЛЛАЕВ,
Тошкент область халқ контроли комитети раиси.

ЭНГ ЯХШИ НАЗОРАТЧИЛАРИМИЗ

Халқ назоратчилари тежамкорлик ва иқтисод қилиш учун курашда олдинги сафда бормоқдалар. Улар маҳсулот сифатини яхшилаш ва ишлаб чиқариш суръатини оширишда партия ташкилоти ва маъмуриятнинг яқин кўмакдошлари бўлиб қолмоқдалар. Сиз бу суратларда (юқоридан пастга) Фарғона ёғ-мой комбинатининг инженери, халқ контроли группаси аъзоси Р. Толипова, шу комбинатнинг старший прессчиси халқ назоратчиси С. Эргашев, Хева районидаги Ленин номли колхоз халқ контроли группасининг раиси Н. Қурнёзовларни кўриб турибсиз.

НАЗОРАТЧИ БОНГ УРАДИ

КАНАЛ МУАММОЛАРИ

Доҳий В. И. Ленин шундай деб ёзган эди: «Суғориш... ўлкани яшнатади, ўтмишга хотима беради, социализмга ўтишни мустаҳкамлайди». Эндиликда биз доҳий Ленин башорати рўёбга чиққан кунларнинг гувоҳи бўлиб турибмиз, бу ишни жадал давом эттирмоқдамиз.

Аму-Бухоро машина каналининг иккинчи навбати ҳам қадимий воҳада экин майдонларини кенгайтиради, янги боғ-роғлар, пахтазорлар вужудга келтиради. КПСС XXIV съезди Директиваларида тилга олинган мазкур ирригация қурилишини тезлаштириш ҳақида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика Министрлар Совети махсус қарор қабул қилишган. Иттифоқда энг йирик ҳисобланган бу сув иншооти қурилишига жуда катта маблағ — 148 миллион сўм ажратилган. Каналнинг умумий узунлиги 232 километр бўлиб, Амударё сувини 46,7 метр баландликка кўтаради ва секундига 90 куб метр сувни Бухоро далалари томон оқизади. Биз, халқ назоратчилари бутун трасса бўйлаб амалга оширилаётган ишларнинг сифати, салмоғидан хабардор бўлиб турибмиз.

Қурилишда меҳнат қилаётган ҳар бир бунёдкор, монтажчи, механизатор Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг олтин юбилейи шарафига шахсий мажбурият олиб, сидқидилдан меҳнат қилаётир. «Ҳамза-2» ва «Юбилей» насос станциялари каналнинг юраги ҳисобланади. Ҳар икки насос станциясида ҳам иш қизғин боряпти. Мақсадимиз — ғўза парвариши давригача дастлабки сувни далаларга оқизишдир.

Вақт ўтиб боряпти. Хўш, қурилиш-монтаж ишларининг аҳволи, сифати қандай? 3-қурилиш-монтаж бошқармаси коллективи «Юбилей» насос станцияси қурилишида кунларни тунларга улаб меҳнат қилмоқда. Лекин арматура ишида сифат ва суръатнинг пастлиги, қум етишмаслиги ишга тўғаноқ бўлмоқда. Биз халқ назоратчилари махсус рейд ўтказдик. Маълум бўлишича, Тошкент яқинидаги Эйбалек, Сурхондарёдаги Сариосиё карьерларидан қум етказиб беришда катта узилишларга йўл қўйилмоқда. Натижада насос станциясида икки ойда 89 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилмай қолган. Қизиғи шундаки, қўшни «Ҳамза-2» насос станциясига юборилаётган вагон-вагон қумларни тушириб олиб улгурилмаяпти. Шу станция билан бир линиядаги «Юбилей» насос станциясида қум йўқлигидан ҳафталаб ишлар тўхтаб қоляпти. Масалан, март ойининг биринчи декадасида қум йўқлигидан иш силжимади.

Халқ назоратчиларимиз «Узглаводстрой»нинг Қуйимозор темир-бетон заводида маҳсулот тайёрлашда бракка йўл қўйилаётганини ҳам аниқладилар. Бу ҳақда корхона директори М. Юсупов бир неча марта огоҳлантирилди. Бироқ Қуйимозор темир-бетон заводи ҳамон сифатсиз темир-бетон плиталар ишлаб чиқаришни давом эттирмоқда. Қурилиш объектларида ишнинг суръатига ҳам, сифатига ҳам путур етказиляпти. Марғилондаги ёғочни қайта ишлаш заводи, «Узглаводстрой»нинг «Сурхон» бирлашмаси коллективлари эса, биринчи квартал учун белгиланган қурилиш материалларини ўз вақтида етказиб бермаган. Бундай масъулиятсизлик, сансалорлик оқибатида «Юбилей» насос станциясида қурилиш-монтаж ишлари графиги бажарилмай қолмоқда. Ваҳоланки, бу ерда 4,4 миллион сўмлик иш бажарилиши керак.

Халқ контроли группамизда қатъий бир қоида бор: ҳар бир текшириш, рейднинг натижаси, қабул қилинган қарорнинг ижроси доимий назорат остига олинади. Канал қурилишидаги камчиликларни аниқлаш билан чекланиб қолмай, мавжуд нуқсонларни бартараф этишни ўз олдимизга вазифа қилиб қўйганмиз. Шундай қилингандагина текширишдан кўзланган мақсадга эришилади. Ҳеч шубҳа йўқки, сергак назоратчиларимиз канал қурилишини тезлаштириш учун олиб борилаётган курашнинг олдинги сафида борадилар.

Н. ДЕРГАЧЕВ,
«Амубухараканалстрой» 3-қурилиш-монтаж бошқармаси халқ контроли группасининг бошлиғи.

МУЗ КЎЧАДИМИ?

Бундан уч йил аввал шаҳримизда бир йўла 7 минг тонна картошка сақланадиган омборхона қурилиши бошлаб юборилган эди. Омборхона корпуслари тез қад кўтарди. Қурилиш учун ажратилган 3 миллион сўмлик маблағнинг 2,7 миллион сўми ўзлаштириб бўлинди. Лойиҳада кўзда тутилган саккизта объектнинг бештаси қуриб тугалланди. Бироқ қолган учта объект омборхонани фойдаланишга топширишни орқага суриб юборди.

Қурилиш суръатини оширишга тўғаноқ бўлаётган асосий сабаблардан бири зарур материаллар етишмаётганлигидадир. Бетон, темир-бетон, цемент ва бошқа қурилиш материаллари вақтида келтирилмаётганлиги учун қурувчиларнинг кўп вақтлари бекор ўтяпти. Маҳсулот сақлашда асқотадиган ускуналар, 20 та вентилятор ўрнатилган эмас. «Хлодоторгмаш» раҳбарлари бир неча ойдан бери бу соҳада ваъдадан нарига ўтмаётирлар. Корпус томини ёпиш учун тунука ва темир-бетон плиталари топилмаяпти. Карниз плиталарини етказиб беришни ўз зиммасига олган Наманган қурилиш материаллари комбинати бу ишни орқага сурмоқда. Март ойининг биринчи ўн кунлигида цемент йўқлигидан қурилиш тўрт кун тўхтаб қолди. Водопровод ўтказилмаганлиги учун сув машиналарда ташиб келтириляпти. Лимит бўйича ўтган йилнинг октябрь ойида ажратилиши лозим бўлган шифер шу йилнинг февраль ойидагина ташиб келтирилди. Атиги 250 метр кабель топилмагани учун алоқа линиясига мослаб ковланган траншея қайта кўмиб ташланди.

10-қурилиш тресги раҳбарлари бундан бошқа муҳим қурилишлар бор деб ишчи кучлари ва қурилиш материалларини бошқа участкаларга ташламоқдалар. Юбилей объекти деб эълон қилинган бу муҳим қурилиш суръатини тезлатиш вақти келмадими экан?

Л. ҒИЕСОВ,
Наманган шаҳридаги 10-қурилиш трестига қарашли 112-кўчма механизациялашган колонна халқ назоратчиси.

ТАШВИШЛИ СИГНАЛ

ВАЪДА БИЛАН ИШ БИТМАЙДИ

Ҳамма гап республика Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрлигининг Деновда маиший хизмат комбинати қуриш тўғрисидаги буйруғидан бошланди. Бу буйруқ шу йилнинг 17 январида область маиший хизмат комбинатига етиб келди. Комбинат раҳбарлари дарҳол 165-қурилиш тресги билан шартнома туздилар. Лойиҳа-смета ҳужжатлари ҳам тайёр бўлди. Трест бошқарувчиси В. Анохин ҳам ўз навбатида буйруқ билан комбинат қурилишини Деновдаги 979-бошланғич ишлар бошқармаси зиммасига топширди. Бошқарма бош инженери А. Айитов комбинатни шу йилнинг октябрь ойигача қуриб фойдаланишга топширамиз деб ваъда берди.

Денов маиший хизмат комбинати республикадаги энг катта комбинатлардан бири бўлади. Бу ерда аҳолига маиший хизмат кўрсатишнинг юз тури қамраб олинади. Кийим тикишдан этикдўзликкача, фотографиядан заргарликкача — барча хизматлар кўрсатилади. Бу хабарни эшитиб деновликлар жуда ҳам хурсанд бўлишди. Юқори ташкилотлар ҳам ўз навбатида қурилишни дарҳол зарур маблағ билан таъминладилар. Комбинат қуриладиган жой ҳам танланди. Бироқ ҳамма иш тайёргарлик ишлари билан якунланиб қўя қолди.

Орадан уч ой ўтган бўлса ҳам қурилиш майдони текислангани йўқ. Бошланғич ишлар бошқармаси бу ерга битта кўтарма кран келтириб қўйиш ва қозонхона пойдеворини тайёрлаш билан чекланиб қўя қолди. Қурилиш ишларини олиб борадиган бригаданинг номи бор-у, ўзи йўқ. Бу бригадага ҳатто бошлиқ ҳам, прораб ҳам, участка бошлиғи ҳам тайинланган эмас. Район халқ контроли комитети комбинат қурилиши нега бошланмаётганлигини текшириб, бу ишни ўз зиммасига олган бошланғич ишлар бошқармаси фаолиятини муҳокама қилди. Бошқарма раҳбарлари камчиликни тан олиб, ишни бошлаш ҳақида катта ваъдалар бердилар. Лекин ваъда ваъдалигича қолмоқда.

П. ИСКАНДАРОВ,
Денов район халқ контроли комитети капитал қурилиш штатсиз бўлимининг мудири.

БИР МИЛЛИОН ТУП КЎЧАТ ЎТҚАЗИЛДИ

Кўчат экиш ойлиги Сирдарё областида қизғин давом этяпти. Дастлабки кунларнинг ичидаёқ чўлқувар область меҳнаткашлари йўл ёқаларини, хиёбонларни, боғ-роғларни турли хил дарахт ва гул кўчатлари билан безаб қўйдилар. Ҳозирга қадар областда 1 миллион тупга яқин турли хил мевали ва манзарали дарахт кўчатлари ўтқазилди.

Областнинг энг кенжа Оқолтин районн меҳнаткашлари бу йил ҳаммадан кўп—350 мингга яқин турли хил кўчатларни яхши ният билан ўтқаздилар.

Областда тут кўчати экиш плани ошириб бажарилди. Ўтган қисқа вақт ичида 970 минг тупдан зиёд тут кўчати ўтқазилиб, ўнлаб гектар тутзорлар барпо этилди. Областда кўчат ўтқазиш қизғин давом этмоқда.

А. УМАРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ГРЕК ДЕМОКРАТЛАРИ БИЛАН БИРДАМЛИК

Афина маъмурлари янгидан-янги кишиларни қамоққа олаётганлиги тўғрисида, диктаторлик режими маҳбусларининг азоб чекаётганликлари ҳақида Грециядан олинаётган хабарлар Ўзбекистон меҳнаткашларининг қаҳр-ғазабига сабаб бўлмоқда. 25 мартда Тошкентда бўлиб ўтган йиғилиш иштирокчилари Греция реакциясининг ёвузликларига қарши қатъий норозилик билдирдилар.

Тошкент трактор заводининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари грек ватанпарварлари билан бирдам эканликларини изҳор этдилар. Бўлиб ўтган йиғилишда сўзга чиққан нотиқлар реакцион ҳарбийлар греклар юртида амалга ошираётган бебошлик ва қонунга хилоф ҳаракатларни қаттиқ қораладилар. Грек халқи, дейишди нотиқлар, диктаторлик режими даҳшатларидан абадий халос бўла олишларига ҳамда эркинлик ва демократия шароитида яна яшай олишларига совет кишилари аминдирлар.

Тракторсозлар қабул қилган резолюцияда сиёсий маҳбусларнинг, шу жумладан реакция турмаларга ва қамоқ лагерларига ташлаган Греция Компартиясининг раҳбар арбобларининг дарҳол озод этилишини, Эллада ватанпарварларига ва демократларига қарши зўравонлик, террор ва репрессияларнинг тўхтатилишини қатъиян талаб қилдилар.

Тошкент қурилиш техникумида ўтказилган йиғилишда ҳам ана шундай талаб баралла янгради. Йиғилиш қатнашчилари реакцияга қарши мардонавор кураш олиб бораётган Грециянинг тараққийпарвар ёшлари билан бирдам эканликларини айтдилар.

Ўзбекистон ССР Қизил ярим ой жамияти марказий комитетининг президиуми диктаторлик режими Грецияда ўтказаётган террор ва зўравонликка қарши қатъий норозилик билдирди. Жамият марказий комитетининг президиуми барча сиёсий маҳбусларнинг озод этилишини, Грецияда демократиянинг тикланишини жамиятнинг тўрт миллионлик аъзоси номидан талаб қилди.

Тошкент шаҳридаги кутубхоналарда грек ватанпарварларининг озодлик ва демократия учун олиб бораётган курашига бағишланган виставкалар очилди. Бу виставкаларга Греция тараққийпарвар шоирлари ва ёзувчиларининг реакцион цензура таъқиқлаган китоблари, совет адибларининг Эллада қаҳрамонларининг демократик анъаналарини тараннум этувчи асарлари қўйилган. Тошкент кинотеатрларида Греция тўғрисидаги фильмлар ҳафталиги бошланди.

(ЎзТАГ).

ГЎШТ ВА ТУХУМ ФАБРИКАСИ

Тошкент паррандачилик фабрикаси — замонавий саноат паррандачилиги корхоналаридан бири. Бу ерда ой сайин 3 миллион донадан кўпроқ тухум, 40 тоннадан кўпроқ парҳез гўшт етиштирилади. Шундай қудратли, рентабелли, фойда кўриб ишлайдиган фабрика бу.

... Фабрика 1961 йили ташкил топди. Республикадаги саноат паррандачилиги корхоналаридан бири сифатида ривожланмоқда. Ўн икки йил муқаддам бу ерда 80 минг товуқ бор эди. 1962 йили 1 миллион 249 минг дона тухум, 688 центнер парранда гўшти етиштирилди. Лекин маҳсулотнинг таннархи қиммат эди. Саноат паррандачилиги энди қанот ёзиб келаётганди. Кўпгина участкаларда қўл меҳнати ҳукмрон бўлиб, механизация даражаси паст эди. Одамлар сидқидилдан меҳнат қилишса-да, паррандачилик фабрикаси зарар кўриб ишларди.

Барча иш жараёнларини комплекс механизациялаштирамиз!

Фабрика коммунистлари ана шу шиор билан майдонга чиқишди. Улар ўзларининг фидокорона меҳнатлари билан бошқаларга намуна кўрсатишди, коллективни янада баракалироқ ишлашга даъват этишди. Илғор тажрибалар, фан ютуқлари кенг оммалаштирилди. Механизацияни жорий этишга алоҳида эътибор берилди. Натижада 1963 йил фабрикага биринчи муваффақиятлар келтирди, дастлабки даромад ҳаммани қувонтирди. Бу даромад бор-йўғи 25 минг сўмдан иборат эди. Лекин, биринчи қадам, биринчи даромад одамларга қанот бахшида этганди. Орадан икки йил ўтгач, фабрика даромади 285 минг сўмга етди. Паррандачиликнинг рентабелли соҳага айланишига энди ҳамма ишонч кўзи билан қараган эди.

Фабрика янги қувватларни ўзлаштирди. Р. Аминова, Т. Долгих, Х. Убайдуллаева, М. Гатаулина сингари заҳматкашлар паррандачиликни ривожлантиришга алоҳида ҳисса қўшишди. Янги ёш кучлар келиб қўшилиши туфайли коллектив янада бақувват бўлди. Бош зоотехникликка ёш мутахассис К. Икромов тайинланди. Бутуниттифоқ чорвачилик институти ҳузуридаги аспирантурани тамомлаган бу йигит қишлоқ хўжалик фанлари кандидати илмий даражасини олгач, фабрикага келиб, катта ишларга бош-қош бўлди. Сал ўтмай уни директорликка тайинлашди. Шу лавозимда у бутун куч ва ғайратини сарфлаб меҳнат қилди. Паррандачилик фабрикасини техникавий ускуналаш, бошқаришни автоматлаштириш, ишлаб чиқариш қувватларини кенгайтириш паррандаларни саноат асосида парвариш қилиш каби ишлар бевосита унинг раҳбарлиги ва иштирокида амалга оширилди.

Ойлар, йиллар ўтиб, Тошкент паррандачилик фабрикаси қудратли корхонага айланди. Ўтган йили бу ерда 31 миллион 66 минг дона тухум олинди. Ҳозир фабрикада 35 минг бош наслли парранда бор. Паррандачиликни саноат асосида ривожлантириш иши билан боғлиқ бўлган жараёнлар механизациялаштирилган ва автоматлаштирилмоқда.

Бунинг самарасини рақамларда кўриш мумкин. Фабрика ташкил этилган йили ҳар бир товуқдан 58 тадан тухум олинган эди. 1972 йили ҳар бир товуқдан ўрта ҳисобда 187 тадан тухум етиштирилди. Бунга паррандаларни рацион асосида боқиш, зооветеринария қоидаларига тўла амал қилиш, илғор тажрибаларни кенг қўлланиш туфайли эришилди, албатта.

... Товуқлар боқиладиган катакли цехдамиз. Унинг тўрт қаватида тухум берадиган 14 минг товуқ бор. Шунча товуқни бир киши парвариш қиляпти. Барча асосий ишлаб чиқариш жараёнлари — озуқа тайёрлаш ва уни тарқатиш, паррандахонани тозалаш механизациялаштирилган.

Бу ердаги инкубатор йил бўйи ишлайди. Ҳар ойда 80 минг жўжа очирилади. Ҳар бир жўжахонада 15 минг бош жўжа бор. Уларни парвариш қилишда ҳам механизация қўл келмоқда. Жўжалар боқилаётган цехларда бор-йўғи икки киши ишлайди.

Тошкент паррандачилик фабрикаси инкубаторига Фарғона наслчилик заводи тухум етказиб беради. 1972 йили инкубаторларда 1 миллион 407 минг жўжа очирилди. Шулар ҳисобига паррандачиликни саноат асосига қуриш ташкил этилди. Бир кунлик, бир ойлик ва икки ойлик жўжалардан 574 мингтаси колхоз ва совхозларга ҳамда аҳолига сотилди.

Тошкент паррандачилик фабрикаси коллективининг беш йиллик планида бундай деб ёзилган: «169 миллион 700 минг дона тухум ва 23100 центнер парранда гўшти етиштирамиз».

Бу — юксак мажбурият. Фабрика коллективи давлатга маҳсулот сотиш беш йиллик планини тўрт йилда бажаришга аҳд қилган. Бунинг учун ҳар бир паррандабоқар ўз вазифасини бажонидил бажармоқда, паррандаларни меҳр билан парвариш қилмоқда, улардан кўплаб маҳсулот олинишига эришмоқда.

Чорвадорларнинг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилган фабрика коллективи янги марраларни кўзлаб меҳнат қилмоқда. Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигини муносиб совғалар билан кутиб олишга аҳд қилган паррандабоқар П. Безручкина пландан ташқари 120 минг дона тухум топширишга сўз берган. Унинг мусобақадоши Қумри Убайдуллаева ҳам шунча миқдорда тухум етиштириш учун курашмоқда. Фабрика коллективи тўққизинчи беш йилликнинг белгиловчи — тўртинчи йили топшириқларини муддатидан анча илгари бажаришга азму қарор қилган. Келгусида паррандалар сонини 1 миллион 200 мингтадан ошириш учун комплекс тадбирлар ишлаб чиқилган. Коллективнинг бутун куч ва ғайрати ана шу тадбирларни изчил амалга оширишга қаратилган.

Д. РАВШАНОВ.

Суратларда: 1. Тошкент паррандачилик фабрикасининг цех бошлиғи А. Багдасарова ва катта оператор М. А. Суворова қўшни колхоз ва совхозларга сотиладиган жўжаларни танлашяпти. 2. Сортларга ажратувчи оператор Мила Пак тухумларни инкубаторга қўйиш олдидан саралаяпти.

И. Глауберзон фотолари.

Планетамизда

А. А. ГРЕЧКОНИНГ ИРОҚДА БЎЛИШИ

БАҒДОД, 25 март. (ТАСС). Расмий дўстона визит билан бу ерга келган КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, СССР мудофаа министри Совет Иттифоқи Маршали А. А. Гречко кеча Ироқ Республикаси Революцион қўмондонлиги Кенгаши Раисининг ўринбосари Саддам Ҳусайн билан учрашди. Учрашув чоғида ҳар икки томонни қизиқтирган масалалар муҳокама қилинди.

А. А. Гречко шу куни Номаълум солдат қабрига гулчамбар қўйди. Шунингдек Ироқ қуролли кучлари Бош штаби команда-штаб колежини бориб кўрди.

* * *

БАҒДОД, 26 март. (ТАСС). Расмий дўстлик визити билан бу ерда меҳмон бўлиб турган КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР мудофаа министри Совет Иттифоқи Маршали А. А. Гречко Ироқ Коммунистик партиясининг раҳбарлари билан учрашди. Самимийлик ва ҳамжиҳатлик вазиятида ўтган учрашув вақтида суҳбат бўлиб, бунда Ироқ Компартияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари Азиз Муҳаммад, Ироқ Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси Заки Ҳайри ва Ироқ Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси Абдил Раззоқ ас-Сафий, шунингдек СССРнинг Ироқ республикасидаги элчиси А. А. Барковский қатнашдилар.

Шу куни А. А. Гречко қабул маросими ўтказди, қабул маросимида Араб социалистик уйғониш партияси раҳбарлигининг аъзоси, Ироқ Революцион қўмондонлиги кенгашининг аъзоси, саноат министри Таха ал-Жазравий, Араб социалистик уйғониш партияси раҳбарлиги ва революцион қўмондонлик кенгашининг бошқа аъзолари, Ироқ Қуролли кучлари бош штабининг бошлиғи генерал-лейтенант Абдил Жаббор Шеншол, Ироқ армияси қўмондонлигининг вакиллари, мамлакатнинг таниқли сиёсий ва жамоат арбоблари, Ироқдаги дипломатия ваколатхоналарининг бошлиқлари ҳозир бўлдилар.

Қабул маросими дўстона вазиятда ўтди.

МУҲИМ ОМИЛ

ОСИЁ ВА АФРИКА ХАЛҚЛАРИ БИРДАМЛИГИ ТАШКИЛОТИ КЕНГАШИНИНГ СЕССИЯСИДА

БАҒДОД, 25 март. (ТАСС). Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилоти кенгашининг XI сессиясини очиш маросимида Ироқ Президенти Аҳмад Ҳасан ал-Бакр нутқ сўзлади. У Ироқ халқининг кейинги йилларда империализмга қарши курашда ва хўжалик қурилишида эришган муваффақиятлари тўғрисида гапирди. Ироқ халқи, деди Президент, бизнинг тарихимизда биринчи марта дўст Совет Иттифоқининг ёрдами билан Шимолий Румайлада мустақил нефть қазиб чиқаришга киришди. Бу билан мамлакатнинг нефть қазиб чиқарувчи миллий саноатига асос қўйилди.

Ироқ бирдамлиги ва Тинчлик миллий кенгашининг бош секретари Азиз Шариф миллий кенгаш номидан сессия қатнашчиларини табриклади. Бағдод сессияси шу жиҳатдан ғоят муҳимки, деди у, бу сессия тинчликсевар кучларнинг Москвадаги жаҳон конгрессидан кейин ўтказилмоқда. Сессия ана шу конгресснинг натижалари ва қарорларини акс эттиради.

Совет делегациясининг бошлиғи, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси Ф. А. Табеев кенгашнинг ялпи мажлисида сўзлаган нутқида қуйидагиларни таъкидлаб ўтди: Араб давлатларининг Совет Иттифоқи билан ва социалистик ҳамдўстликдаги бошқа мамлакатлар билан ҳамкорлиги араб халқларининг Исроил империалистлари агрессиясини даф қилишда муваффақият қозонишни таъминлаётган ҳал қилувчи омиллларнинг биридир.

Совет делегациясининг бошлиғи сессия қатнашчиларини ишонтириб айтдики, пролетар интернационализмининг ленинча принципларига содиқ бўлган Совет Иттифоқи империализмга ва реакцияга қарши, демократия, мустақиллик ва тараққиёт учун курашаётган барча кучларни доимо қўллаб-қувватлаб келди ва қўллаб-қувватламоқда.

ИТАЛИЯ ПАРЛАМЕНТИДА

РИМ, 25 март. (ТАСС). Италия парламенти депутатлар палатасида христиан демократ М. Румор бошчилигидаги янги ҳукуматнинг эълон қилган программаси юзасидан мунозаралар тамом бўлди. Коалицион ҳукумат составига христиан-демократик, социалистик ва социал-демократик партияларнинг номаяндалари кирди.

Италия Коммунистик партиясининг бош секретари Э. Берлингуэр ҳозирги вақтда мамлакат олдида турган иқтисодий ва сиёсий характердаги қийинчиликларни янги ҳукумат программаси бартараф қила олмайди, деб уни кескин танқид қилди. У коммунистлар янги ҳукуматга нисбатан қатъиян ва бутунлай оппозицияда туришларини айтди. Компартия, деб таъкидлади Э. Берлингуэр, халқ манфаатларига зид тадбирларга қарши курашаверади. Ҳукмрон синфлар эса шу тадбирлар ёрдамида мамлакат бошидан кечираётган танглик оқибатларини меҳнаткашлар гарданига юкламоқчи бўладилар.

Бошқа сиёсий партияларнинг вакиллари ҳам сўзга чиқиб, янги ҳукуматнинг программаси хусусида танқидий мулоҳазаларни билдирдилар.

Мунозаралар тамом бўлганидан кейин депутатлар палатаси кўпчилик овоз билан янги ҳукуматга ишонч билдирди.

РЕАКЦИЯНИНГ КИРДИКОРЛАРИ

ДЕҲЛИ, 25 март. (ТАСС). Ҳиндистоннинг Бихар штатида вазият ҳамон кескин. Штатнинг 13 шаҳрида комендантлик соати жорий этилган, транспорт мунтазам қатнамаяпти. Бир қанча жойларда ғалла омборларига ўт қўйилди. Полиция ва армия бўлинмалари штатнинг бир қанча шаҳарларида соқчилик қилиб юришибди.

Ўнг реакцион партиялар ва ташкилотлар уюштирган тартибсизлик Бихарда вазиятни жуда мураккаблаштирди. Штатнинг бош шаҳри Патнада олти кундан бери магазинлар ёпилган, давлат муассасалари нормал ишламаяпти.

Ўнг партиялар ва аввало» Жана Сангх» партияси ғалаёнлар ва тартибсизликлар уюштириш ёрдамида ўзининг ғаразли мақсадларига эришмоқчи бўлиб мамлакатнинг бошқа штатларида ҳам худди шундай тартибсизликлар кел ғиб чиқаришга ўринмоқда. «Жана Сангх» партиясининг бир гуруҳ активлари Деҳли темир йўл станциясида поездлар қатновини ҳамда юк ортиш-тушириш ишларини тўхтатиб қўйишга уриндилар. Шу партия Бомбайда ва бошқа шаҳарларда ҳам шунга ўхшаш ҳаракатларни уюштирди. Ўнг кучларнинг активлашаётганлиги Ҳиндистон жамоатчилигини тобора ташвишга солмоқда.

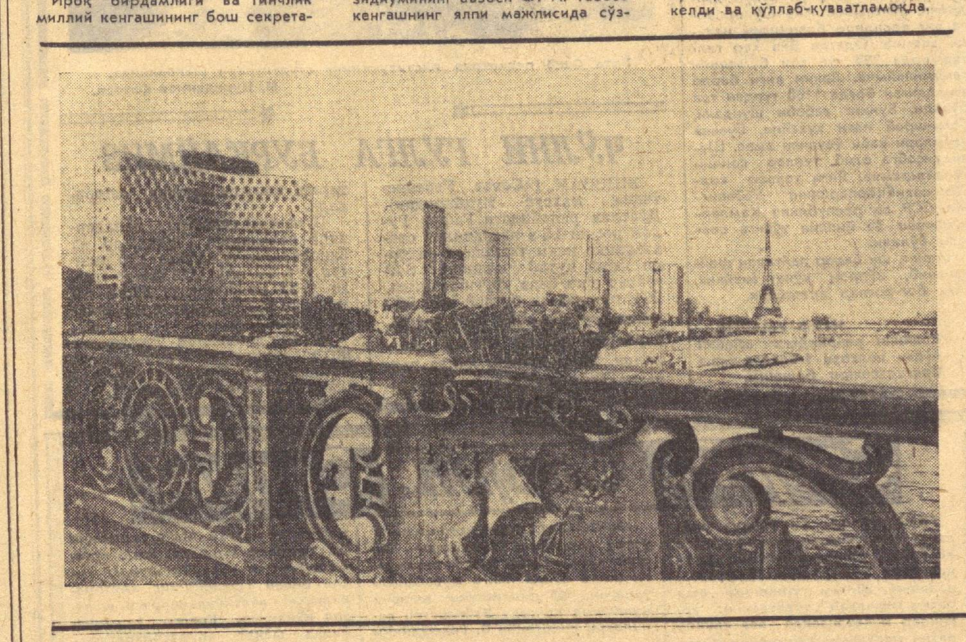

Эйфель минораси... Усиз Франция пойтахтини тасаввур қилиш қийин. Яқин пайтларгача баландликда унга тенг келадигани йўқ эди. Шаҳарни тепадан туриб томоша қилиш учун шу минорага чиқиларди. Сўнгги йилларда Эйфель минорасининг «рақиблари» пайдо бўлди. Фирма ва муассасаларнинг 200 метрли бинолари қад кўтарди. Бу бинолар ўзининг меъморчилик ёдгорликлари билан машҳур бўлган Париж қиёфасини сезиларли даражада ўзгартира бошлади.

Камера Пресс — ТАСС фотоси.

БУЮК ВА ҚУДРАТЛИ

Турли мамлакат ва халқларнинг кишилари рус тилини ўрганишга тобора зўр қизиқиш билан қарамоқдалар. Улар бу тилни билиш Советлар мамлакатининг ҳаётини чуқурроқ ўрганиш, унинг ютуқлари ва маданияти билан танишиш, совет кишилари билан дўстона алоқалар ўрнатиш, тинчликни ва халқлар ўртасидаги ҳамжиҳатликни мустаҳкамлаш имконини беради, деб ҳисобламоқдалар.

◆ Парижда рус тили учинчи миллий олимпиадасининг якунловчи даври тугади. Бу даврада Франциядаги 90 дан ортиқ мактаб ва лицейлардан салкам 2,5 минг ўқувчи иштирок этди. «Франция — СССР» жамиятининг ижрочи президенти Ги Дессон рус тилини ўқитишни кенгайтириш ташкилотнинг асосий вазифаларидан бири деб ҳисоблайди. У журналистлар билан бўлган учрашувда бундай дейди: «Французлардан қанча кўп киши рус тилини ўрганса, Европада ва бутун жаҳонда тинчлик манфаатлари йўлида ҳар икки мамлакат ўртасидаги дўстона алоқа ва муносабатлар тобора мустаҳкам ва хилма-хил бўлиб боради».

◆ Англияда ўнлаб университет, 12 та политехника ва технология коллежи студентлари, 600 та мактаб ўқувчилари рус тилини ўрганмоқдалар. Совет Иттифоқи билан Англия ўртасидаги савдо-сотиқни кенгайтириш истиқболлари ана шу мамлакатдаги амалкор кишилар ўртасида рус тилини билишга бўлган талабни кучайтириб юборди. Уларнинг кўплари рус тилини Лондондаги ва бошқа йирик шаҳарлардаги кечки курсларда ўрганмоқдалар.

◆ Ғарбий Германия телевидениеси «Рус тили — сизлар учун» мавзуида эшиттиришлар туркумини ташкил этди. Кўплаб телетомошабинлар русча нутқни ҳафтада уч марта эшитиш, кино фильмлар кўриш, СССР ҳаёти ва маданияти билан танишиш имкониятига эгадирлар. Японияда эса, телетомошабинлардан 300 мингдан ортиқ киши энг йирик «Эн-Эйч-Кей» телекомпанияси ташкил қилган «Русча гаплашингиз» эшиттиришларини томоша қилмоқда ва эшитмоқда.

◆ Чошгоҳ пайтида кўлларнинг соҳилларида ва Ханой паркларининг хиёбонларида қўлида рус тили дарслиги бўлган ёш вьетнамликларни тез-тез учратиш мумкин. Рус тили — Вьетнам Демократик Республикасида ўрганилаётган бошқа чет тиллар орасида етакчи тилдир.

◆ Ҳозирги кунда рус тилини билмаган кишини билимли, маданиятли киши деб ҳисоблаш қийин. Бу ҳақиқат эса биз учун икки баравар тўғри, чунки рус тили — катта дўстларимиз, содиқ иттифоқчиларимиз тили, Ленин мамлакатининг тили, — дейди Чехословакия — Совет дўстлиги союзи Чехия Марказий Комитетининг биринчи секретари М. Гранде, — Бемалол айтиш мумкинки, Чехословакия Социалистик Республикасида бу тилни ҳозирги кунда деярли ҳар бир киши билади.

(ТАСС).

ГУВОҲЛАР КЎЗИ БИЛАН

Болгария телевидениесининг янги рангли публицистик фильми «Хитой гувоҳлар кўзи билан» деб аталади. Томошабинлар ўттиз минут давомида ҳозирги Хитой ҳаёти билан ва мамлакатда ҳукм сураётган Мао режимининг баъзи характерли хусусиятлари билан танишадилар.

Экранда Пекин ҳаётидан лавҳалар: Улуғ Хитой деворига, қурилиш объектларига, ўқув юртларига саёҳат. Ҳамма эпизодлар типик. Уларда Хитойда ҳукм сураётган ҳарбий бюрократик руҳнинг барча аломатлари акс этиб турибди.

Фильм томошабинни шундай оламга олиб кирадики, унда инсон, унинг қадр-қиммати сариқ чақага тенг. Инсон қадрини хўрлаш, унинг фикрларини камситиш, фаолиятини эса автоматлаштириш—маоизм сиёсатининг бош йўли. Ўз эрки ва идрокидан маҳрум қилинган, ёдланган ибораларни кўр-кўрона гапирувчи кишиларни ҳар қадамда учратиш мумкин. Мана улар Тяньаньмэнь майдонида суратга тушишмоқда, ҳарбийлаштирилган ўйинда иштирок этишяпти, касалхонада Мао ғояларини медицинага уйғунлаштиришга уринаётган врач билан суҳбатлашишмоқда.

Кўр-кўрона итоаткорлик оқибати инглиз тилини ўргана ётган студентлар жавобларида ҳам, империализм мамлакатларидан келган меҳмонлар учун очиқ, аммо социализм дунёси вакиллари учун берк бўлган магазинлар эшиги олдидан ўтаётганларнинг гапларидан ҳам билиниб туради.

Сийқаси чиққан бир хилдаги ибораларни врач ва маълумотсиз ёшлардан, университет студентларидан ва ишчиларидан, «Еттинчи май» мактабига қайта тарбияланиш учун юборилганлардан ҳам такрор эшитганингда кишида ташвиш ва ачиниш ҳислари уйғонади. Маоизм сиёсати кишиларни итоаткор автоматга айлантириб қўйганлигини, улар ўзлари истамаган ишларини мажбуран бажараётганлигини бепарво кузатиб бўлмайди. Беихтиёр кишида ачиниш ҳисси уйғонади.

Фильм кадрлари шундан далолат берадики, маочилар ҳали ҳам ҳозирги замоннинг мунозарали масалаларини қурол ёрдамидагина ҳал қилиш мумкин, деган интилишлардан қайтган эмаслар. Фильмда ХХРни социалистик ҳамдўстлик мамлакатларидан ажратиш ва капиталистик мамлакатларга яқинлаштиришдан иборат бўлган Пекин сиёсатининг оқибатлари ҳам кўрсатилади. Мао шу мақсадга эришмоқ учун ўзининг ҳамма рақибларидан шафқатсиз ўч олди. Кейинги ўн йил мобайнида у ўзининг ўринбосарларини икки марта ишдан четлаштирди ва шу тариқа социалистик мамлакатларнинг кўпчилигига ҳамда халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатига душман бўлган ўзининг сиёсий қарашини қарор топтириш учун йўл очиб олди.

З. ЗАХАРИЕВ.
(София-пресс—АПН).

УГАНДАДАГИ ВОҚЕАЛАР

КАМПАЛА, 25 март. (ТАСС). 24 мартга ўтар кечаси Уганда пойтахтида бир соат давомида ўқтин-ўқтин отишмалар бўлиб турди. Армия қисмлари эрталаб шаҳардаги муҳим пунктларни ишғол қилдилар ва президент қароргоҳини, ҳукумат биноларини, радиостанцияни, аэропортни қўриқлаб турдилар. Тушга келиб пойтахтда осойишталик тикланди. Шаҳар транспорти нормал қатнай бошлади, кинотеатрлар очилди, кечаси ёпиб қўйилган халқаро аэропорт яна самолётларни қабул қила бошлади.

Кундуз куни Уганда радиосининг хабар беришича, армия қисмларининг бу ҳаракатларига Уганда ҳукуматини ағдариб ташлаш мақсадида четдан Угандага бостириб киришга уринилмоқда, деб тарқатилган миш-мишлар сабаб бўлган. Тасодифан бошланиб кетган отишма чоғида ҳарбий хизматчилардан бир неча киши ҳалок бўлган. Радио ҳукумат мамлакатни батамом назорат қилиб турибди, деб хабар берди.

ИСРОИЛНИНГ ИҒВОГАРЛИГИ

БАЙРУТ, 25 март. (ТАСС). Исроил авиацияси шанба куни Ливан осмон чегарасини бир неча марта бузди. Исроил ҳарбий ҳаво кучларининг самолётлари Жанубий Ливаннинг Бит-Жбейл, Маржаюн, Айтарун ва Ярун шаҳарларини ҳамда аҳоли пунктлари осмонида учиб юриб, кечкурун ёритувчи ракеталар ташладилар.

Маҳаллий матбуотнинг уқтиришича, Сурия билан чегарадош районларда Исроил мотомеханикалашган қисмларининг Жўлан тепаликлари сари ҳаракат қила ётганликлари кўринди.

ТЕАТРНИНГ ИНТЕРНАЦИОНАЛ БУРЧИ

27 март—Халқаро театр куни

Кўпгина дунёмизда халқаро театр куни Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг ярим асрлик юбилейига қизғин тайёргарлик кўрилаётган дамларда нишонланмоқда. Одатда бундай тантанали маросимлар [illegible] билан кутиб олинади. Шу билан бирга ўтмиш йилларга ва йўлларига [illegible] назар ташланади.

Ўзбек театри ҳам Совет ҳокимияти йилларида жуда катта ижодий йўлни босиб ўтди. У ўз ташкил топган дастлабки йиллардаёқ шу даврнинг тарихий-интернационал воқелигига ўз муносабатини билдиришга ва ана шу воқеаларни саҳна асарларида тараннум этишга ҳаракат қилди.

Йигирманчи йилларнинг бошида ўзбек театри саҳнасида «Лайли ва Мажнун», «Фарҳод ва Ширин», «Заҳҳоки Морон», «Андалуснинг сўнгги куни», «Ҳинд ихтилолчилари» каби спектакллар пайдо бўлди. Бу спектакллар мазмун ва жанр, уларда кўтарилган [illegible] жиҳатидан, шунингдек, саҳнавий талқини ва бадиий қимматига кўра бир-биридан анча фарқли турарди. Айримлари ҳали миллий режиссурамизнинг такомиллашган ва профессионал маҳорат етишмаганлигидан соддароқ ҳал этилган; кўпчилиги маиший реализм йўсинида саҳналаштирилган бўлиб, уларда натуралистик элементлар мавжуд эди. Лекин бу спектаклларни ҳозиржавоблик, ўша тарихий давр руҳи билан суғорилган-лиги бир-бирига яқинлаштирган. [illegible]

[illegible] Улар бадиий жиҳатдан такомиллашиб, ғоявий моҳияти, гуманистик йўналиши янада ёрқинроқ очилди. Маълум даражада орттирилган ижодий тажриба режиссёр ва актёрларимизга спектаклнинг, ундаги образларнинг [illegible]

[illegible] учун ҳам 50-йилларнинг бошларидан Ҳамза номли академик театр билан бир қаторда республикамиз пойтахтининг бошқа театрлари ҳам Шарқ мавзуига тез-тез мурожаат қиладиган бўлдилар. Масалан, Муқимий номли музикали театр бирин-кетин «38-параллел жанубгоғида», «Оқ нилуфар», «Гули сиёҳ» каби асарларни [illegible]

[illegible] Р. Тагорнинг «Ганг дарёсининг қизи», машҳур араб ёзувчиси М. Дибнинг «Назоир, менинг ватаним», прогрессив япон ёзувчиси М. Коорунинг «Унутилган умр» каби драмаларини саҳналаштирди.

Республикамиз театрлари, биринчи галда Ҳамза номли академик драма театри [illegible]

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

27 МАРТ, ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.00 — МОСКВА. 18.40 — ТОШКЕНТ. 18.50 — «Орзу» программаси. 19.20 — «Ахборот». 19.35 — Миллионлар ленинча университети. 19.50 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. 20.10 — Уч минут мусиқа. 20.20 — «Ахборот». 20.40 — «ОЛТИН ВОДИЙ». 22.00 — «Вақт». 22.30 — [illegible]. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 9.55 — ТОШКЕНТ. 10.00 — [illegible]. 10.30 — Устаси фарангнинг шаҳри (бадиий фильм). 18.40 — МОСКВА. 19.10 — Янгиликлар. 19.20 — Телефильм. 19.45 — [illegible] 20.15 — Концерт. 20.45 — Халқаро театр куни. 22.00 — ТОШКЕНТ. [illegible] 22.30 — МОСКВА. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — Тошкент янгиликлари. 19.15 — Шаҳримиз озодалиги ва гўзаллиги учун. 19.30 — Ўқув кўрсатуви. 20.10 — **Стадионда учрашамиз** (бадиий фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 28/III да **Улик малика ва етти баҳодир ҳақида эртак** (кундузи), **Концерт** (кечқурун, билетлар сотилган). 29/III да **Этик кийган мушук.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 27/III да **Инқилоб тонги** (кундузи), **Бой ила хизматчи** (кечқурун), 28/III да **Йўқолган узук** (кундуз ва кечқурун), 29/III да **Абу Райҳон Беруний** (кундузи), **Оқшомдан тушгача** (кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 27/III да **Хонума хоним** (кундузи), **Ужарлар** (кечқурун), 28/III да **Ҳижрон** (кундузи), **Ажаб савдолар** (кечқурун), 29/III да **Навоий Астрободда** (кундузи), **Хотинимнинг эри** (кечқурун).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **ҚОЗОҚ ДАВЛАТ ЦИРКИ АРТИСТЛАРИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ** (19.30).

КИНО

Ҳаёт манбаи — САНЪАТ САРОЙИ, «МОСКВА», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Россия салтанатининг тожи — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (19.00).

Ҳеч севганмисиз?.. — БИЛИМЛАР УЙИ (12.00, 15.00, 18.00).

Нодирабегим — «ДРУЖБА» (жуфт соатларда, кундуз ва кечқурун).

Крепостной актриса — «МОСКВА» (11.30, 18.45).

М. Қориёқубов номли Ўзбек Давлат филармонияси

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

30 март кеч соат 8 да
31 март кеч соат 7 да

ЎЗБЕКИСТОН САНЪАТ УСТАЛАРИ ВА ЁШ ИЖРОЧИЛАР ИШТИРОКИДА

НАВРЎЗ БАЙРАМИ КОНЦЕРТИ

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист

Гулсара ЁҚУБОВА

Солистлар: Фахриддин УМАРОВ, Карима УЗОҚОВА, Дадахон ҲАСАНОВ, Раҳима БОЗОРОВА, Малика АҲМЕДОВА, Ойша РАҲМОНОВА, Эгамқул ХУЖАМҚУЛОВ, Азим АЗИЗОВ, Саттор ИСЛОМОВ, Қадам ХУЖАЕВ ва бошқалар.

Программани — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Ғулом ТОЖИАЪЛОЕВ олиб боради.

Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан сотилади.

●

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ИРРИГАЦИЯ ВА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШ ИНЖЕНЕРЛАРИ ИНСТИТУТИ

профессор-ўқитувчилар составидаги вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра профессори: қишлоқ хўжалик мелиорацияси бўйича (0,5 ставка);

кафедра доцентлари: назарий механика, физика, қишлоқ хўжалик мелиорацияси, чорвачилик фермаларини механизациялаштириш;

кафедра катта ўқитувчиси: жисмоний тарбия ва спорт.

КОНКУРС МУДДАТИ—ЭЪЛОН ЧИҚҚАН КУНДАН БОШЛАБ БИР ОЙ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Қориниёзий кўчаси, 39-уй, 130-хона, кадрлар бўлими.

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ

профессор-ўқитувчилар составидаги вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

[illegible]

бирикмалар химиясининг проблем лабораторияси.

КОНКУРС МУДДАТИ — ЭЪЛОН ЧИҚҚАН КУНДАН БОШЛАБ БИР ОЙ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Студентлар шаҳарчаси, ТошДУ, Бош корпус, Д-107-хона, кадрлар бўлими.

●

ОМОНАТ КАССАЛАРИ ХИЗМАТИДАН ФОЙДАЛАНИНГ!

Омонат кассаларига пул қўйишнинг қуйидаги турлари мавжуд.

СУРАБ ОЛИНАДИГАН ОМОНАТЛАР. Бунда омонат кассага пул қўйилса чекланмаган муддатга қабул қилинади, пулни хоҳлаган вақтингизда ҳаммасини ёки бир қисмини олишингиз ёки пул қўйиб кўпайтиришингиз мумкин.

ҚИСҚА МУДДАТЛИ ОМОНАТЛАРГА қўйилган пул камида олти ойга қабул қилинади. Бу йўл билан пул қўйилганда йилига 3 процент қўшимча фойда берилади.

ШАРТЛИ ОМОНАТЛАР. Бунда, пул қўйилаётган вақтда қачон олиниши тўғрисида шарт қўйилади. Масалан: олий ўқув юртини тугатгандан сўнг ёки омонатчининг балоғат ёшига тўлганидан сўнг ва бошқалар.

ЮТУҚЛИ ОМОНАТЛАР. Ютуқли омонатлар бўйича фойда ютуқ йўли билан тўланади. Ҳар йили икки марта: апрель ва октябрь ойларида ютуқлар тиражи ўтказилади. Ҳар минг номерли счётларга 25 та ютуқ ўйналади.

ЖОРИЙ ҲИСОБ ОМОНАТЛАРИ. Жорий ҳисоб омонатлари билан пул қўйювчи омонат кассага шахсан кирмай пулини олиши мумкин. Бунинг учун у ўз одамининг номини кўрсатиб чек ёзиб беради ва пул шу одамга тўланади.

СУРАБ ОЛИНАДИГАН, ШАРТЛИ ВА ЖОРИЙ ҲИСОБ ОМОНАТЛАРИГА ЙИЛИДА 2 ПРОЦЕНТ ФОЙДА ТУЛАНАДИ.

Пулларни омонат кассаларида сақлаш фақат ишончли ва қулайгина бўлиб қолмасдан, балки фойдали ҳамдир.

Омонат кассалари орқали давлат ихтиёрига тушадиган маблағлардан халқ хўжалигини ривожлантириш учун ва социалистик жамият манфаати учун фойдаланилади.

Омонат кассаларига пулни нақд бермасдан ҳам омонатга қўйиш мумкин. Бунинг учун иш ҳақингизнинг бир қисмини омонат кассага ўтказишни сўраб иш жойингизга ариза ёзиб беришингиз лозим.

СОВЕТ ДАВЛАТИ ОМОНАТЛАРНИ СИР ТУТИБ САҚЛАШНИ ВА ОМОНАТЧИНИНГ БИРИНЧИ ТАЛАБИ БИЛАН ПУЛНИ БЕРИШНИ ГАРАНТИЯЛАЙДИ.

Давлат омонат кассаларининг Ўзбекистон Республика бошқармаси.

Ўзбекистон ССР «Главснаб» ҳузуридаги «УЗГЛАВМЕСТСНАБС Б Ы Т» «УЗСОВПРОФ» билан биргаликда 26 МАРТДАН 1 АПРЕЛГАЧА

«ЗАЩИТНЫЕ ПРИСПОСОБЛЕНИЯ» МАГАЗИНИДА

(Нуриддинов кўчаси, 7-уй, 9, 10, 11-троллейбусларнинг «Дружба» бекати).

Ўзбекистон ССР корхоналари ва ташкилотлари учун махсус кийимлар, пойафзаллар, муҳофаза мосламаларининг

КЎРГАЗМАСИНИ ЎТКАЗАДИ

Кўргазмага министрликлар, идоралар, корхоналар ва ташкилотларнинг вакиллари таклиф қилинади.

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИ

1974 йил мавсумидаги футбол ўйинлари учун

АБОНОМЕНТЛАР СОТИШНИ БОШЛАБ ЮБОРДИ

Абономентларни олиш учун коллектив заявкалар қабул қилинади.

БОЛАЛАР КИТОБИ ҲАФТАЛИГИ

26 март куни, эрталаб тошкентлик юзлаб болалар «Баҳор» концерт залини лиқ тўлдиришди. Бу ерда болалар китоб ҳафталигининг тантанали очилиш маросими бўлди.

Ҳафталикнинг очилиш маросимида Ўзбекистоннинг шоир ва ёзувчилари, мамлакатимизнинг бошқа қардош республикалари — Россия Федерацияси, Белоруссия, Грузия, Қирғизистон, Арманистоннинг шоир ва ёзувчилари ўзларининг ёш китобхонлари ҳузурига келишди.

Шу куни А. Навоий номидаги давлат академик опера ва балет театри олдидаги майдонда китоб бозори очилди. Бу ерда очилган кўплаб китоб дўконларининг токчаларига болалар ва ўсмирлар учун юзлаб номдаги китоблар қўйилган. Болалар кечқурун ёш томошабинлар театри саҳнасида ўз қаҳрамонлари билан яна бир бор учрашишди.

Ҳафталик мобайнида қардош республикаларнинг ёзувчи ва шоирлари ўзбекистонлик қаламкаш дўстлари билан мактабларда, клубларда, маданият уйларида, кутубхоналарда, кинотеатрларда бўлишади. Бу ерда китобхонларнинг конференциялари, ёш китобхонлар билан учрашувлар ўтказилади.

(ЎзТАГ).

САНГЗОР ДАРЁСИДА

Жиззах чўлларида сув йўллари қуриш ва чўлқуварлар учун уй-жойлар бунёд этиш, уларга маданий-маиший шароитлар яратиш мақсадида янги «Джизакводстрой» тресты тузилди. Трест ва унинг кўчма колонналари қурувчилари беш йилликнинг белгиловчи йилида ҳаммаси бўлиб 7 миллион сўмдан кўпроқ иш бажарар. Шунингдек, улар кучи билан Сангзор дарёсида лойиҳа қиммати 55 миллион сўм бўлган Жиззах гидроузели қурилиши бошланади.

Трестнинг хўжалик ҳисобидаги 2-участкаси қурувчилари Совуқсой ва Ейилма каналларида иш бошлаб юбордилар.

Н. МИРЗАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

КЎЧАТ ЭККАН КАМ БЎЛМАС

Кунлар исиб, табиат уйғона бошлади. Ота-боболаримиз таъбири билан айтганда, «деҳқоннинг қўлига қурт тушган» пайт келди. Бу — экиш-тикиш даври, кўчат ўтказиш давридир.

Еримизнинг ҳосияти шундайки, чўпни тупроққа тиқиб қўйсанг кўклайди. Айниқса шу кунларда ўтказилган ҳар бир кўчат парваришдан қолдирилмаса, бехато кўклайди.

Халқимизда кўчат эккан кам бўлмайди деган нақл бор. Ерга ўтказилган бир туп ниҳол икки-уч йил ичида бўй чўзиб, баҳорда гуллаб дилларни хушнуд этса, унинг мевасига қанчадан-қанча кишиларнинг оғзи тегса, демак, кўчат ўтказиш, боғ қилишдан кўра ҳайрли иш йўқ.

Бизнинг колхозимиз сабзавоткор хўжалик. Тошкент шаҳри аҳолисини сабзавот ва полиз маҳсулотлари билан таъминлаш учун ихтисослаштирилган. Лекин боғларимиз ҳам кам эмас. Ҳозир колхоз токзорлари 76 гектар, олмазорлари 70 гектар ерни эгаллаб турибди. Шу боғлар туфайли шаҳарликларга кўплаб ёз ноз-неъматларини етказиб беряпмиз.

Бу боғлар колхозимиз учун эса катта даромад манбаи бўлиб қолди. Илгари ҳар гектар ердан 2,5-3 тоннадан узум олинарди. Ернинг умри деярли бекорга ўтарди. Чунки республикамиз шароитида ҳар гектар ердан 20-30 центнер узум олиш, агар таъбир жоиз бўлса, хўжасизлик деган гапдир.

Биз боғлар қаровини яхшиладик. Бунга колхоз правлениесининг махсус боғдорчилик бригадасини тузганлиги жуда катта ёрдам бўлди. Мана, ўн йилдан ошдики, мен шу бригадага бошчилик қиляпман. Беш йилликнинг ўтган уч йили мобайнида ҳар гектар токзордан олинган ҳосил ўртача 26,5 тоннани ташкил этди. Ҳисоблаб кўрсак, ҳар гектар токзор колхозимизга 8-10 минг сўм соф даромад келтирибди.

Лекин бу ҳосилдорлик ҳам чегара эмас. Биз эндигина ҳосилга кирган янги токзорларни қўшиб ҳисоблаганда гектаридан ана шундай ҳосил кўтардик. Занглар етилганда, ҳар гектар токзордан 40 тоннага етказиб ва ундан ҳам ошириб узум узиб олиш мумкин. Бунинг учун халқ тажрибасидан, олимларимиз ишлаб чиққан агротехника тадбирларидан фойдаланмоқ керак.

Бу йил бригадамиз соҳибкорлари ҳосил берадиган 40 гектар токзордан 1100 тонна узум етиштириш мажбуриятини олдилар. Бу мажбуриятни бажариш учун ҳозир қизғин кураш кетяпти. Ҳар бир туп токни меҳр билан парвариш қилсак, агротехника тадбирларини ўз вақтида ўтказсак 1100 тонна эмас, ундан ҳам кўпроқ узум етиштиришимиз мумкин.

Халқимиз азалдан соҳибкор халқ. Буни шундан ҳам билсак бўладики, халқимиз узумни севгани, соҳибкорлик билан шуғулланиб келгани учун токнинг 450 дан ортиқ ҳили бор. Ҳар бир навнинг ўз ҳосияти, мевасининг ўз таъми бор.

Мен узумнинг бошқа бир хусусияти ҳақида гапирмоқчиман. Мевазор боғларда дарахтлар қартайса, ҳосили камаяди, уларни кўчириб ташлаб, ўрнига ниҳол экишга тўғри келади. Ток эса қаримайди. Токзорларни, зангларни ҳосилдорликка зарар етказмаган ҳолда янгилаб бориш мумкин. Шу тариқа токзорда ҳамиша мўл ҳосил берадиган бақувват зангларни сақлаш мумкин. Бинобарин ишкомлардан муттасил мўл ҳосил олиш мумкин бўлади.

Бу йил республикамизнинг барча меҳнаткашлари Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 50 йиллигини муносиб нишонлашга тайёрланмоқдалар. Шу шонли сана шарафига қутлуғ йилда биз ҳам янги боғ барпо этишга қарор қилдик. Токзор қилиш учун 15 гектар ер ажратилган эди. Бу ерларнинг четларидаги баланд-паст жойларни текислаб, 16 гектарга етказдик. Ток кўчатлари экиш учун чуқур ҳайдадик, ўғитладик. Ана шу ерларга энг ҳосилдор баян-шрей навини экамиз. Одатда биз ҳар гектар ерда 900 туп ток бўлишини таъминлаймиз. Лекин янги барпо этиладиган боғда 1100 тупдан ток бўлади. Бунинг сабаби шундаки, баян-шрей нави ҳусайни, буваки узумлари каби ўсувчан эмас. Шуни ҳисобга олиб, туплар сонини кўпайтирамиз. Янги токзор колхоз соҳибкорларининг Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 50 йиллиқ тўйига совғаси бўлади.

Келинг, шу баҳор пайтидан фойдаланиб, кўпроқ кўчат экайлик, янги боғ-роғлар яратайлик.

Назар УМАРОВ,
Калинин районидаги «Ленин йўли» колхози 1-боғдорчилик бригадасининг бошлиғи.

Кунлар исиши билан Бухоро шаҳридаги Фрунзе номли сабзавотчилик совхози ишчилари эртанги сабзавот ва картошка экишни бошлаб юбордилар. Улар шаҳарликлар дастурхонига 3,5 минг тонна сабзавот, 560 тонна полиз маҳсулотлари, 190 тонна мева, 450 тонна узум етказиб бериш мажбуриятини олишган. Суратда: совхознинг биринчи бўлими ишчилари Шодмон Ражабов, Тўхта Бозорова ва Майрам Ҳайдаровалар эртанги карам кўчатларини қабул қилиб олмоқдалар.

Б. Мўминов фотоси, (ЎзТАГ).

Урта Осиё педиатрия институтининг студентлари шанбаликда.

М. Нуриддинов фотоси.

ЧЎЛНИ ГУЛГА БУРКАЙМИЗ

ЖИЗЗАХ, (**«Совет Ўзбекистони» махсус мухбиридан**). Дўстлик районидаги Ғафур Ғулом номли 15-а пахтачилик совхозининг меҳнаткашлари баҳорни яхши кутиб олишди. 349 гектар ерга беда уруғи сепилди, 261 гектардаги буғдой ва 783 гектар ердаги арпа униб чиқиб, парвариш қилиш бошлаб юборилди. Яқин кунлар ичида ғаллазорларни самолётдан озиқлантириш ишлари амалга оширилади.

Булардан ташқари, далаларнинг чеккалари, йўлаклар ва биноларнинг атрофига 130 минг туп тут, 10 минг туп чинор ҳамда дала шийпонлари ёнига 3 мингдан ортиқ атиргул ниҳоллари ўтказилди.

Совхоз ишчилари ўтқазилган ниҳолларнинг тезда ривожланиб кетиши учун унинг тагини юмшатиб, суғориб туришибди.

ФАН ЯНГИЛИКЛАРИ

НОЁБ ТОПИЛМА

Яқинда Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Археология институтига Бухоро тарих музейи ходимлари телефон қилиб, Шофиркон районидаги Карл Маркс номли колхоз (Чандир қишлоқ совети) территориясида қандайдир танга пуллар топилганини хабар қилдилар. Институт дирекцияси бир группа илмий ходимларни шу районга командировкага юборди.

Карл Маркс номли колхоз территориясидаги Талли-тери тепалиги колхоз правлениеси кўрсатмасига биноан бузилган. Маълум бўлишича, бу ердан бир сопол кўзада кумуш тангалар топилган.

Топилган кумуш тангалар мелодий эранинг V асрларида зарб қилинган. Ҳар бир танганинг ҳажми ҳозирги беш тийинликдан сал каттароқ бўлиб, жуда яхши сақланган. Ундаги белгилар, расмлар ярқираб турибди. Танганинг ўнг томонида подшонинг расми ва унинг давлат тамғаси, чап томонида эса олов ёниб турган оташдон тасвирланган.

Бинобарин, бу ҳазинанинг илмий жиҳатдан тўла ўрганилиши илк ўрта асрларда Суғд давлатининг савдо-сотиқ муомаласини, сиёсий ва иқтисодий тарихини ўрганишда бебаҳо манба бўлиб хизмат қилади. Айни чоғда бу тангалар ўша тепалик ўрнидаги шаҳар ёки қишлоқда қачон ҳаёт барқ уриб гуллаганини билишимизга ёрдам беради.

Т. ЭРНАЗАРОВА,
тарих фанлари кандидати.
Ш. ШОРАҲИМОВ,
археолог.

Спорт. Спорт. Спорт.

ГИМНАСТИКА. Ун саккиз мамлакат спортчилари иштирокидаги халқаро турнирда совет гимнастикачилари муваффақиятли мусобақалашиб, аёллар турнирида беш олтин медалдан тўрттасини, эркаклар мусобақасида эса саккиз олтин медалдан бештасини қўлга киритдилар. Кўп курашда ростовлик ўн беш яшар С. Гроздова билан москвалик В. Клименко ғолиб чиқди.

ФУТБОЛ. Темир йўлчиларнинг халқаро спорт иттифоқи кубоги финалида София ва Москванинг «Локомотив» командалари ўзаро куч синашдилар. Москваликлар дастлабки учрашувда 1:4 ҳисобида ютқазганларига қарамай, жавоб матчида 3:0 ҳисобида ғалаба қилиб, совринни қўлга киритдилар. Тўплар нисбати 4:4 эди, лекин рақиблар майдонида киритилган бир тўп иккита голга тенг ҳисоблагани учун ҳам ютуқ москваликларда деб топилди.

ВЕЛОСПОРТ. Мамлакатимизнинг ўттиз шаҳридан тўпланган 150 спортчи Душанба шаҳри яқинидаги катта йўлда пойга мусобақаси ўтказди. 25 километрга шахсий қувлашма пойгада Ўзбекистон вакиллари спартакчи В. Гражданкин иккинчи, А. Савкин («Меҳнат») учинчи ўринни олдилар.

ҚИЛИЧБОЗЛИК. Парижда Европа кубоги учун навбатдаги мусобақа ўтказилди. Унда совет командаси ғалабага эришиб, биллур совринни олиб қайтди. Ғолиб команда сафида республикамиздан машҳур рапирачи Собир Рўзиев ҳам қатнашган эди.

ВОЛЕЙБОЛ. Тошкентда кучлилар даврасида қатнашиш ҳуқуқини берадиган ягона йўлланма учун биринчи лига командаларининг мусобақалари бўлиб ўтди. Саккиз команда икки группага бўлиниб ўзаро икки мартадан куч синашди. Тошкентликлар мусобақани ғалаба билан бошлашди. Улар Сочи шаҳридан келган клубдошларини 3:2 ҳисобида ютдилар, аммо эртаси куни тенг курашда шундай ҳисоб билан Грознийнинг «Автомобилист» волейболчиларига ютқазиб қўйдилар. Қолган учрашувларда фақат «Кураапаратура» (Вильнюс) командасини икки марта мағлубиятга учрата олган тошкентлик динамочиларда Харьковда бўладиган охирги тур олдидан етти очко бор.

ХРОНИКА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ўртоқ Саидкарим **Зиёдуллаев** бошқа ишга ўтганлиги муносабати билан уни Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Давлан план комитетининг раиси вазифаларидан озод қилди.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 * ТЕЛЕФОНЛАР Эълонлар — 338142, коммутатор — 330249 дан 330258 гача

Р. 10412 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. А.—72.